

ಕೃಷಿ ಸಂಪದ

ಈ ಸಂಚಿಕೆ

ಕುಲಾಂತರಿ
ತಳಿ: ವರವೋ
ಶಾಪವೋ?

ಹಣ್ಣಾದವರು:
ಪೈಲೂರು
ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್

ಅಪರೂಪದ
ಮತ್ಸ್ಯಸಂಕುಲ
ಮಳೆ ಮೀನು

ಎರಡೇ
ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ

ಸಂಚಿಕೆ
3

ಸಂಪುಟ: 1 ಸಂಚಿಕೆ: 3
ಡಿಸೆಂಬರ್, 2009

ಸಂಪಾದಕರು: ಅಡ್ಡೂರು ಕೃಷ್ಣರಾವ್

ಕೃಷಿ ಸಂಪದ ತಂಡ:
ಶಿವಾನಂದ ಕಳವೆ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಹೊಸಪಾಳ್ಯ
ಚಾಮರಾಜ ಸವಡಿ, ಭೂಷಣ್ ಮಿಡಿಗೇಷಿ, ಕೆ ಶಾಮ ಭಟ್
ಶಾಮ ಕಶ್ಯಪ, ವಸಂತ ಕಜೆ

ಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ:
ಅಪಾರ

ಸಂಪರ್ಕ:
krushi@sampada.net
ದೂರವಾಣಿ: 080-32900111
ಸಮುದಾಯ: <http://krushi.sampada.net>

ಸಂಪದ

'ಕೃಷಿ ಸಂಪದ' - 'ಸಂಪದ'ದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ.

krushi@sampada.net ಚಿತ್ರ: ಸಂತೋಷ್ ಕೆ

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್

ಬಿಟಿ ಬದನೆ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆತಂಕ ಮೂಡಿಸಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿದ ಜೆನೆಟಿಕ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಎಪ್ರೋವಲ್ ಕಮಿಟಿಯು (ಜೈವಿಕ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಅನುಮೋದನಾ ಸಮಿತಿ) ಬಿಟಿ ಬದನೆಯ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಳಕೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ. ಆದರೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿವೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 9 ವರುಷಗಳಿಂದ ಬಿಟಿ ಬದನೆಯ ಪ್ರಯೋಗ(?) ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಆಹಾರವಾಗಿ

ಬಿಟಿ ಬದನೆಗೆ ಹಸುರು ನಿಶಾನೆ. ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದು ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆ? ಅದು ಮಹಿಳಾ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಸೀಡ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ). ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊನ್‌ಸಾಂಟೋ ಎಂಬ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪೆನಿಯ ಜೊತೆಗಾರ. ಅಂದರೆ, ಬಿಟಿ ಬದನೆಯ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣದಿಂದ ಲಾಭವಾಗುವ ಕಂಪೆನಿಯೇ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಜೈವಿಕ ಸಮಿತಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ?

ಬದನೆ ಕೃಷಿಗೆ ಕಾಯಿ-ಕಾಂಡ ಕೊರಕ (ಫ್ರೂಟ್ ಆಂಡ್ ಶೂಟ್ ಬೋರರ್) ಎಂಬ ಕೀಟದ ಬಾಧೆ. ಸುಮಾರು 5

ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬದನೆ ಬೆಳೆಸುವ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆದಾಯ ನಷ್ಟ. ಈ ಕೀಟಕ್ಕೆ ವಿಷಕಾರಿಯಾದ ಜೀನನ್ನು ಬಿಟಿ (ಅಂದರೆ ಬಾಸಿಲ್ಲಸ್ ತುರುನ್‌ಜೆನ್‌ಸಿಸ್) ಎಂಬ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ, ಬದನೆ ಸಸಿಯ ಕೋಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ, ಬಿಟಿ ಬದನೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬದನೆ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ. ವಿಷಕಾರಿ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಜೀನ್ ಇರುವ ಬದನೆ ತಿಂದಾಗ, ಅದು ನಮಗೆ ವಿಷವಾಗದೇ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಮಿತಿ ನೇರ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಮುಂದಿನ ಪುಟಕ್ಕೆ...

ಲೇಖನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳು ಅಯಾ ಲೇಖಕರದ್ದು. ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಕೃಷಿ ಸಂಪದ ಇ-ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಂಟೆಂಟ್ Creative Commons Attribution Share Alike ಲೈಸೆನ್ಸಿನಡಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ. 'ಕೃಷಿಸಂಪದ'ದಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು. ಲೇಖನ ಮತ್ತು ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. 'ಕೃಷಿ ಸಂಪದ' ಆನ್ಲೈನ್ ಸಮುದಾಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು. ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯ ಬರಹಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸುಳಿವುಗಳೂ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

ಅದೆಲ್ಲ ಹಾಗಿರಲಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬದನೆ ಯಾವುದು, ಬಿಟ ಬದನೆಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಿಟ ಬದನೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಲೇಬಲಿಂಗ್ ನಿಯಮ ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ರೂಪಿಸಿದರೂ ಅದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲಿ? (ದಶಕಗಳಿಂದ ಚಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನುಸುಳಿಕೊಳ್ಳುವವರು ನಾವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, "ಐಎಸ್‌ಐ" ಅಂಕಿತ ಪಡೆದಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಆ ಅಂಕಿತ ಹಾಕಿದ ಹಲವಾರು ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ.)

ಚೈವಿಕವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಎಲರ್ಜಿಯಂಥ ವಿವಿಧ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ, ಮೂತ್ರ ಕೋಶ ಮತ್ತು ಲಿವರ್ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಲ್ಲವು: ಮಾನವನ ರೋಗ ಪ್ರತಿರೋಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಲ್ಲವು ಎಂದು ಪರಿಣತರು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ಸಭೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾಮ ಕಶ್ಯಪ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ದೂರಗಾಮಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಲ್ಲ ಅನಾಹುತ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮನ್ನು ಅದು ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಭೂಕಂಪ, ಸಿಡಿಲು, ಬರಗಾಲ, ವಿಪರೀತ ಮಳೆ, ನೆರೆ, ಅಗ್ನಿಪರ್ವತ ಸ್ಫೋಟ, ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿ, ಬಿರುಗಾಳಿಗಳ ಮೂಲಕ. ಅಂತಹ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು. ಅದರ ಕತೆ ಹೇಳುವ ಪೋಟೋಗಳು ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿವೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ನಾವು ಪಾಠ ಕಲಿಯಲು ಅವು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಲಿ.

-ಸಂಪಾದಕ

'ಕೃಷಿ ಸಂಪದ'ಕ್ಕೆ ಲೇಖನಗಳು ಬೇಕು

ಸೂಚನೆಗಳು

- ಲೇಖನ ಮುನ್ನೂರು ಪದಗಳ ಮಿತಿಯೊಳಗಿರಲಿ.
- ಜೊತೆಗೆ 2 - 3 ಬಳೆಯ (JPEG) ಫೋಟೋಗಳಿರಲಿ.
- ಲೇಖನಗಳನ್ನು "BARAHA-IME" ಅಥವಾ "NUDI 4.0"ರಲ್ಲಿ ಟೈಪ್ ಮಾಡಿ, ಇ-ಮೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿ.
- ಬೇರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳಿಸಬೇಡಿ.
- ನಿಮ್ಮ ಲೇಖನದ ಮಾಹಿತಿ ನೀವೇ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ನಮ್ಮ ಇ ಮೈಲ್ ವಿಳಾಸ: krushi@sampada.net

ಶ್ಯಾಮ ಕಶ್ಯಪ್

ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಗಳು

ವರವೋ ಶಾಪವೋ?

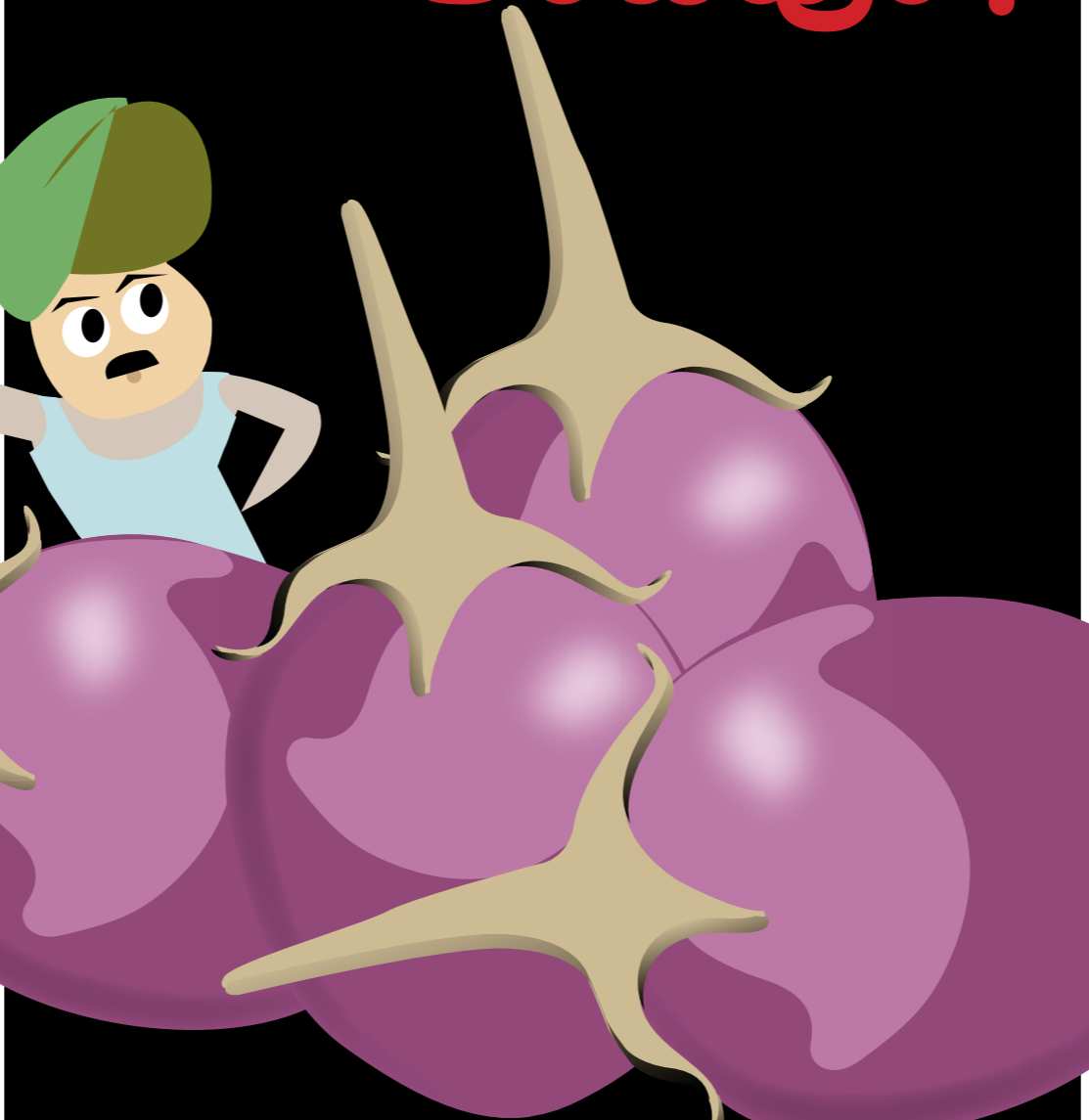
ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ GEAC ಸಮಿತಿಯು ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಯಾದ ಬಿಟ ಬದನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿತು. ಇದರಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯ ಬಹುದಾದ ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ ಬದನೆಯು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಆಹಾರಬೆಳೆಯಾಗಲಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ, ಬಿಟ ಬದನೆಯಂತೆಯೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವಾರು ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನ ಗಳು ಕ್ಷೇತ್ರಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿವೆ.

ಕುಲಾಂತರಿ ಬೆಳೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಅಮೇರಿಕ ಕೆನಡ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳ ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿವೆ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಿಟ ಹತ್ತಿಯ ಪರಿಚಯವಾಗಿಯೇ 8-9 ವರ್ಷಗಳಾದವು.

ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಗಳ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನ್ಯಾಯವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರೈತರ ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಹು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು, ಹೀಗೆ, ಹಲವು ವಿಷಯ ಗಳ ಚರ್ಚೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಚರ್ಚೆಗಳು ಹಲವೆಡೆ ಘರ್ಷಣೆ, ಗಲಭೆಗಳ ರೂಪವನ್ನೂ ತಾಳಿವೆ.

ಬಿಟ ಹತ್ತಿಯ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿವಾದಗ್ರಸ್ತ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಬಿಟ ಹತ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳು, ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕಂಡ ಉತ್ಪಾದನೆ, ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಗಳ ಸ್ವೀಕಾರ ಮತ್ತಿತರ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ವರದಿಗಳ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಇಷ್ಟರ ಮಧ್ಯೆ,

ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು?

ಚಿತ್ರ: ಅಪಾರ

ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಗಳಿಂದಾಗಬಹುದಾದ ಆರೋಗ್ಯಹಾನಿ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ತಳಿ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಸಂಶಯದಿಂದ ಹಲವಾರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯೂರೋಪಿನ ದೇಶಗಳು ವಾಣಿಜ್ಯ ನಿರ್ಭಂದನೆಗಳ ಬೆದರಿಕೆಯ ನಡುವೆಯೂ ಇವುಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದಿರುವುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ್ದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿ ಮೂಡಿಸಲು

ಬಿಟ ಬಿದನೆ ಬೆಳೆಯಲು ಜಿಇಎಸಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ. ಜತೆಗೇ ಅದರ ಪರ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಚರ್ಚೆಗಳು ಮುಂದುವರಿದಿವೆ. ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಲೇಖಕರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳದೂ ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವ. ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳಿಸಿ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನೇಕೆ ಬೆಳೆಸಬಾರದು?

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ದಿನದ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮೈಸೂರಿನ The Institute of Engineers, ಮೈಸೂರು ಗ್ರಾಹಕ ಪರಿಷತ್ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರದ ಡೆಕ್ಕನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೊಸೈಟಿ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯತಜ್ಞರು ವಾದ ಮಂಡಿಸಿದರು.

ಉದ್ಘಾಟನಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ. ಮಿಶೆಲ್ ಪಿಂಬರ್ತ್ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳ ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಗಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ಹಲವು ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಮೂಲಕ ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಗಳ ಔಚಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನೇ ಅವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ನಂತರ ನಡೆದ ಮೂರು ಸುತ್ತುಗಳ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಷಯತಜ್ಞರು ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಗಳ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಪರ/ ವಿರುದ್ಧದ ವಾದಮಂಡನೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಿದರು. ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಗಳ ಪರ ವಾದಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಸಸ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇದರ ಹಿಂದಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ನಿರ್ಭಂದನೆಗಳು ಸುಭದ್ರವೆಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರೂ ಸಭಿಕರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸಸ್ಯವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸಭಿಕರು

ಎತ್ತಿಹಿಡಿದರು. ವಾದಮಂಡನೆಗಳ ಬಳಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರು ತಮ್ಮ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು 'ಮೈಸೂರು ಫೋರ್ಷಣ್'ಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿಗಳ ಬಳಕೆಯ ಪರ/ ವಿರುದ್ಧವಿರುವ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜನೈತಿಕ ನಿಲುವುಗಳು, ಈ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯದ ಮೇಲಾಗಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲಿನ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕುಶವಾದ ಸ್ವತಂತ್ರ, ಸಮಗ್ರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೊಂದಲಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವ ತನಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಇಂತಹ ದುಬಾರಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬದಲು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿಯೇ ಲಭ್ಯವಿರುವ, ಖಚಿತ ವಿಧಾನಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ/ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಸಂಶೋಧನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ 'ಕುಲಾಂತರಿ ತಳಿ ಮುಕ್ತ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು.

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ಮಧ್ಯದ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಹೊರಡುತ್ತಿರುವ ಇಂತಹ ಗಂಭೀರ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇವಲ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಸಂಕುಚಿತ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮನೋಭಾವದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಪೀಡಿತ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡದೇ ಪಾರದರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾದ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ತುರ್ತಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ದೇಶದ ಕೃಷಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಮಾಜಪರ/ರೈತಪರವಾಗಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಡಯಾರಿಯಾದಿಂದ ಸಾವಿನ ಸೆರಗಿನಲ್ಲಿ...

ಇದು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತ!

1986-87ರ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ 500 ಜನರು ಇದಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದರು.

ನನ್ನ ತಂಗಿ ಡಯಾರಿಯಾದಿಂದ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಯ್ಯಲು ಹೇಗಾಗಿದೆವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಲು ರಸ್ತೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲದೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬಹಳ ದೂರ. ಅವಳು ಎರಡು ದಿನ ಸಂಕಟ ಪಟ್ಟಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವಳ ಸ್ಥಿತಿ ಗಂಭೀರವಾಯಿತು” ಎಂದು ರೋದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒರಿಸ್ಸಾದ ಕಾಳಹಂದಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುಕ್ತು ಮಾಜಿ ಆತ ಹತ್ತು ಕಿಮೀ ನಡೆದು, ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ ತಲಪಿ, ತಂಗಿಯನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಟ್ರಾಲರಿಕ್ವಾ ತರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತೀರಾ ತಡವಾಗಿತ್ತು. ಅವನ ಸೋದರಿ ಹಾದಿಯಲ್ಲೇ ಅಸು ನೀಗಿದಳು.

ಚಂಚೋರ್ ಹಳ್ಳಿಯ ಸುಕ್ತು ಮಾಜಿಯ ವಯಸ್ಸು ಕೇವಲ 15 ವರುಷ. ತನ್ನ ಸೋದರಿ ಸಾಯಲು ಏನು ಕಾರಣವೆಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ವಯಸ್ಸಿನವನಲ್ಲ ಅವನು. ಆದರೂ ತನ್ನ ತಂಗಿಯನ್ನು ಬೇಗನೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ

ಒಯ್ದಿದ್ದರೆ ಅವಳು ಸಾಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ವರುಷ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಳಹಂದಿಯ ಜನರಿಗೆ ಇದೇ ಅಪಾಯ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಡಯಾರಿಯಾ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಹಣವೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ದುರ್ಮರ್ಪಾದರ್ ಹಳ್ಳಿಯ ಲಕ್ಷ್ಮಪತಿ ಮಾಜಿ. “ಡಯಾರಿಯಾ ಸೋಂಕು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿದಾಗ, ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ತೊರೆಯ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎರಡೂ ಬೋರ್ಲೆಗಳು ಕಳೆದ ವರುಷವೇ ಬತ್ತಿಹೋಗಿವೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅವರು.

ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇವರಿಬ್ಬರದ್ದಲ್ಲ. ಒರಿಸ್ಸಾದ ಕಾಳಹಂದಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಲವರದು. ಅಲ್ಲಿನ ಭವಾನಿಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಲಂಜಿಗಾರ್ಗ್ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಡಯಾರಿಯಾ ಸೋಂಕು ಹರಡಿದ ಬಳಿಕ, ಕಾಳಹಂದಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಕನಿಷ್ಠ 26

ಜನರು 2009ರ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದು 31 ಜುಲೈ 2009ರಂದು. ಅನಂತರ ಜನರು ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಡಯಾರಿಯಾದಿಂದ ಸತ್ತರು.

ಕಾಳಹಂದಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಯಾರಿಯಾದಿಂದ ಸಾವು ಹೊಸತೇನಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರುಷವೂ ಈ ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. 1986-87 ವರುಷವೊಂದರಲ್ಲೇ ಸಾವಿಗೀಡಾದವರು 500 ಜನರು. 1979, 1981, 1983, 1987, 1990, 1996, 1998, 1999 ಮತ್ತು 2001 ಈ 9 ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಡಯಾರಿಯಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಬೇನೆಯಾಗಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ವರುಷವರುಷವೂ ಜನರು ಡಯಾರಿಯಾಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಮಳೆಗಾಲ ಬಂತೆಂದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾವಿನ ಭೀತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಮರೆಮಾಚುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಳಹಂದಿಯ ಶೇಕಡಾ 87 ಜನರು ಕಡುಬಡವರು. ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅವರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಎಂಬುದೊಂದು ಕನಸು. ಅಲ್ಲಿನ ಮೂಲಮೂಲೆಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಮೂಲಭೂತ ಸವಲತ್ತುಗಳೇ ಇಲ್ಲದ ಜನರು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಪರಿಸರದಲ್ಲೇ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆ ಹಾಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಹರಡಿದಾಗ ಸಾವಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ.

ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಕೊರತೆ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಪರಿಣತ ವೈದ್ಯರು

ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣಾ ಸಾಧನಗಳ ಕೊರತೆ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 175 ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ; ಈಗ ಇರುವವರು ಕೇವಲ 100. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ 11ರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ವೈದ್ಯರಲ್ಲ, ಫಾರ್ಮಿಸಿಸ್ಟರು. 19 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೇ ಇಲ್ಲ!

ಕಾಳಹಂದಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ತಂಡ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನವದೆಹಲಿಯ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಣತರೂ ಇದ್ದರು. ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ 21 ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಂಡಗಳನ್ನೂ 11 ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಶಾ ಎಂಬ ಎನ್‌ಜಿಬಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ನೀರು ಕುಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡಿದೆ.

ವರುಷವರುಷವೂ ಜನರು ಡಯಾರಿಯಾ ಮಾರಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಾಳಹಂದಿಯ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮುಂಜಾಗರೂಕತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ವರುಷ ಇಷ್ಟು ಜನರು ಡಯಾರಿಯಾದಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾವಿನ ಸೆರಗಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ 20 ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಂಡಗಳು ಹೋಗಿವೆಯೆಂಬುದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಂಬೋಣ. ಇನ್ನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಅಮಾಯಕ ಜನರ ಸರಣಿ ಸಾವು ನಿಲ್ಲಲಿ.

- ಅಡ್ಡೂರು ಕೃಷ್ಣ ರಾವ್

ಚಿಂದದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಕೊಡಿ

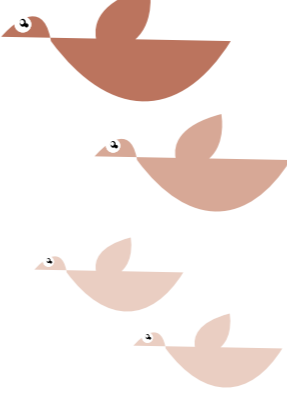
ಫೋಟೋ: ಶ್ರೀಪಡೆ

ಈ ಫೋಟೋಕ್ಕೆ ಐದು ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಚಿಂದದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಕೊಡಿ. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಐದು ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನು, ಅವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

ನವಂಬರ್ ಸಂಚಿಕೆಯ 'ಚಿಂದದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ' ಫೋಟೋ ತೆಗೆದ ಶ್ರೀಪಡೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ: ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಆಲಿಕೆ. ಓದುಗರು ನೀಡಿದ ಉತ್ತಮ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು: ಹಸಿರ ಬಸಿರಿನಲಿ ನೀರ ಸೋಸುವಾಟ (ವಿನುತ ಎಂ.ವಿ.), ಜೀವಜಲಕ್ಕೊಂದು ಮರುಜೀವ(ಮಾಧವ). ಶುದ್ಧ ಜಲ, ಶುದ್ಧ ಮನ (ಎಚ್. ಆನಂದರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿ)

ಪಕ್ಷಿ ಓಡಿಸಲು ದೇಸಿ ತಂತ್ರ

ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಸಿ ಹತ್ತಿರದ ಬೆಂಗಳಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕಂಡು ಬಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿಕರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತಂತ್ರವಿದು.

ಭತ್ತದ ತೆನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲು ತುಂಬುವಾಗ, ಗದ್ದೆಗಳ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30 ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಒಂದರಂತೆ 4 ಇಂಟು 5 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಗೂಟಗಳನ್ನು ಊರುವುದು. ಈ ಗೂಟಗಳಿಗೆ ಒಂದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಹಾದು ಬರುವಂತೆ ಮತ್ತು ಕರ್ಣ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಾದು ಬರುವಂತೆ ಅಡಿಯೋ-ಟೇಪನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು (ತೆನೆಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಈ ಟೇಪ್ ಜಾಲ ಇರಬೇಕು.) ಭತ್ತದ ಕಾಳು ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹಾರಿ ಬರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಈ ಟೇಪ್ ಗಾಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತಾ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದಾಗ ಬೆದರಿ ದೂರ ಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ತರೀಕೆರೆ ಹತ್ತಿರದ ತಾಂಡ್ಯ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಹೊಸಪಾಳ್ಯ ಸುತ್ತಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಕಾಗೆ ಓಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇಂತಹದೇ ಇನ್ನೊಂದು ದೇಸಿ ತಂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ: ಅದು ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಒಣಗಲು ಹಾಕಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಬರುವ ಕಾಗೆಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಕನ್ನಡಿ ಬಳಸುವ ತಂತ್ರ.

ಹರವಿದ ನೆಲಗಡಲೆ ರಾಶಿಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ಅಳತೆಯ ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾರಿ ಬಂದು, ನೆಲಗಡಲೆಗೆ ಕೊಕ್ಕು ಇಕ್ಕುವ ಕಾಗೆಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತಿದಾಗ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಕಂಡು ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದು ಹಾರಿಹೋಗುತ್ತವೆ.

- ಕೆ. ಆರ್. ಅಡ್ಡೂರ್

ಹೀಗೆ ಓದಿರಿ

“ಕೃಷಿ ಸಂಪದದ ಅಕ್ಷರಗಳು ಸಣ್ಣವು; ಓದಲು ತ್ರಾಸ” ಎಂದು ಕೆಲವು ಓದುಗರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಓದಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಪುಟದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ “ಪ್ಲಸ್” ಗುರುತಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಕ್ಷರಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪುಟದ ಎಡ-ಕೆಳ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ “ಪುಲ್ ಸ್ಕ್ರೀನ್” ಗುರುತಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ, ಪುಟವನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸ್ಕ್ರೀನಿನ ಪೂರ್ತಿ ಅಳತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿವಿಡಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ಲಿಕ್‌ನಿ ನೇರ ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಜಿಗಿಯಬಹುದು.

ಹಳ್ಳಿ ನೋಟ

ಚಿತ್ರಗಳು:
ವಸಂತ ಕಜೆ

ಚಹಾ ಮಾತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ

ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಚಹಾ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮನ ಗರಿಗೆದರುತ್ತದೆ. ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಚಹಾ ಬೇಡವೆನಿಸಿದರೆ? ಅಂಥವರಿಗಾಗಿ ಈಗ ಬಂದಿದೆ - ತಣ್ಣನೆಯ ಚಹಾ ಹಾಗೂ ಟೀ-ಟಾಫಿ. ಇಂತಹ ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದವರು ಅಸ್ಸಾಂನ ಟೀ ಸಂಶೋಧನಾ ಎಸೋಸಿಯೇಶನಿನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು. ಐದು ವರುಷಗಳಿಂದ ಟೀ ಎಲೆಗಳ ಹೊಸ ಬಳಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಪ್ರಯೋಗ ನಿರತರು. ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಹಸುರು ಚಹಾ ಆಧಾರಿತ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಲಘು ಪಾನೀಯಗಳು, ಚಹಾ ಮಾತ್ರ, ಟೀ-ಟಾಫಿಗಳು ಇವೆಲ್ಲ ಈಗ ಲಭ್ಯ. ಭಾರತೀಯ ಚಹಾ ಮಂಡಳಿ 2002ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಲು ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿದ ಬಳಿಕ ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಆರಂಭ.

ಚಹಾ ಕುಡಿಯದವರಿಗೂ ಚಹಾದ ರುಚಿ ಹತ್ತಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಟೊಕಲೈ ಪ್ರಯೋಗ ಕೇಂದ್ರದ ಮ್ಯುದುಲ್ ಹಜಾರಿಕಾ. ಲಘು ಪಾನೀಯ ಮತ್ತು ಚಹಾ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಚಹಾದ ಸಾರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚಹಾದ ಸಾರಕ್ಕೆ ರುಚಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಒತ್ತಡ ಹಾಕಿ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪೆಪ್ಟರಿಂಟ್‌ನಂತೆ ಚೇಪಬಹುದು ಅಥವಾ ಲೋಟದಲ್ಲಿರುವ ಬಿಸಿ ನೀರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತ ಕುಡಿಯಬಹುದು. ಆಗ ಹಬೆಯಾಡುತ್ತಿರುವ ಚಹಾ ಸವಿದ ಚೇತೋಹಾರಿ ಅನುಭವ. ಇದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪೇಟೆಂಟ್ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಚಹಾದ ಲಘು ಪಾನೀಯದ ಒಂದು ಕಷ್ಟಗೆ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಬೆಲೆ ಕೇವಲ ರೂಪಾಯಿ 2. ಇದು ವಿವಿಧ ಹಣ್ಣುಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಂಬಾರ ಸ್ವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಆಮ್ಲಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಫೇಯ್ಸ್ ಉತ್ಸಾಹದಾಯಕ ಮತ್ತು ಥಿಯಾಮಿನ್ (ವಿಟಮಿನ್ ಬಿ1) ಆರೋಗ್ಯವರ್ಧಕ.

ಇವೆಲ್ಲ ಚಹಾ ಎಲೆಸಾರ ಆಧಾರಿತವಾದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಚಹಾ ಎಲೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಸಿಗಲಿದೆ. ಇಂತಹ ಚಹಾ ಎಲೆ ಆಧಾರಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮುಂಚೆಯೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳದ್ದು. "ಅಸ್ಸಾಂ ಚಹಾಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಚಹಾ ಎಂದು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 35ರಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಪಾಲಿಫಿನೋಲ್" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಭುಯಾನ್.

ಹಲವು ಉದ್ಯಮಶೀಲರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಸಿಬಿಸಿ ಚಹಾ ಬೇಡ ಎನ್ನುವವರು ಚಹಾದ ಲಘು ಪಾನೀಯ ಹಾಗೂ ಚಹಾ ಮಾತ್ರ ಚಪ್ಪರಿಸುವಂತಾಗಲಿ.

- ನವನೀತ ಕುಮಾರ್

ಪೈಲಾರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್ ಕೃಷಿ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಾದವರು

ಕೃಷಿ ಕಲೆಯ ರೂವಾರಿ

ಇಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಬೇರೆಯವಿಗೆ ಎಕ್ರೆಗೆ ಏಳುವರೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಡಿಕೆ ಆಗದೆ. ನಂಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಎಕ್ರೆಗೆ 20 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಡಿಕೆ ಆಗಿದೆ.

ಇದು ಟೆಂಕ್ಟರ್ ಸಸಿ. ಇದರ ಎಲೆ ಕಡುನೇರಳೆ ಬಣ್ಣ ಇರ್ತದೆ. ಎಲೆ ಜಜ್ಜಿ ರಸ ತೆಗೆದು ಗಾಯಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದ್ರೆ ಗುಣ ಆಗ್ತದೆ. ಇದನ್ನ ಮರಶಂಖಪುಷ್ಪ ಅಂತ ಕರೀತೇವೆ. ಮಾಲೆಮಾಲೆ ಹೂ ಬಿಡ್ತದೆ.... ಇದುಂಟಲ್ಲಾ, ರಂಗುಮಾಲ. ಕೆಂಪು ಹೂಗೊಂಚಲು ಬಿಡ್ತದೆ.... ಈ ಸಣ್ಣ ಕಡಲೆಗಾತ್ರದ ಹಳದಿ ಹೂ ಬಿಟ್ಟಿರೋದು ಹೊಮ್ಮುಗುಳು ಗಿಡ. ಇದರ ಎಲೆಗೆ ಭಾರೀ ಅನಸ್ತೇಸಿಯಾ ಗುಣ ಉಂಟು.... ಇದು ವಿಷಕಂಠಿ ಬಳ್ಳಿ. ಇದನ್ನ ಮನೆಹತ್ತ ಬೆಳೆಸಿದ್ರೆ ಹಾವು ದೂರ ಹೋಗ್ತದೆ.... ಇದಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲುತುಳಸಿ ಅಂತಾರೆ. ಇದ್ರ ಕಷಾಯ ಕುಡಿದರೆ ಕಿಡ್ನಿಸ್ಟೋನ್ ಕರಗಿ ಹೋಗ್ತದೆ.... ಪುಟ್ಟಪರ್ತಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಇಲ್ಲುಂಟು ನೋಡಿ. ಇದು ಶೀತಹಾರಕ ಬಳ್ಳಿ. ಇದರ ಎರಡು ಎಲೆಗಳ ರಸ ಸಾಕು ಶೀತ ಗುಣ ಮಾಡ್ತಿಕ್ತೆ. ಆ ರಸ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳೆಗೆ ಸವರಿ, ಉಸಿರು ಎಳೆಕೊಂಡು ನೆತ್ತಿಗೆ ಎರಿಸಬೇಕು. ಆಗೊಂದು ಆಕ್ಸೀ... ಬಂದು ಶೀತ ಗುಣವಾಗ್ತದೆ.... ಕಾಡುಕೊತ್ತಂಬರಿ ನೋಡಿದ್ವೀರಾ? ಇದುವೇ. ನೀವು ಸಾಂಬಾರಿಗೆ ಹಾಕ್ತೀರಲ್ಲಾ ಕೊತ್ತಂಬರಿ, ಅದರ ಪರಿಮಳಕ್ಕಿಂತ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಪರಿಮಳ.... ಅತ್ತಾಗೆ ಇರುವ ಗಿಡ ಮನೋರಂಜಿನಿ. ಇದರ ಹೂವಿಗೆ ಸಂಪಿಗೆ ಅಥವಾ ಗುಲಾಬಿ ಪರಿಮಳ. ಇದರ ಎಲೆ ಅರೆದು ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿದ್ರೆ ತಲೆನೋವು ಮಾಯ.... ಹೀಗೆ ಬನ್ನಿ. ಇದು ಭೃಂಗರಾಜ. ಇದರ ಎಲೆ ಮತ್ತು ತುರಿದ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅರೆದರೆ ಫೇಟ್ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಚೆಟ್ಟಿ ಆಗ್ತದೆ....

ಪೈಲಾರು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಮಾತಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು - ಕೃಷಿ ಮಾಧ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರದ “ಕೃಷಿ - ಗ್ರಾಮೀಣ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ತರಬೇತಿ”ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರ ತೋಟ ನೋಡುತ್ತಾ ನಡೆದಿದ್ದಾಗ. ಅವರ ಮನೆಯ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾವಿನ ಮರಗಳ ನಡುವಿನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಆ ಎಲ್ಲ ಔಷಧೀಯ ಗಿಡಗಳು. ಅವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಿಧ

ಹೂಗಿಡಗಳು - ಬಸವನಪಾದ, ಬೆಲೂನ್ ಹೂ ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಹಣ್ಣಿನ ಮರಗಳು: ಪುನರ್ಪುಳಿ, ಸ್ವಾರ್ ಆಪಲ್, ಸಿಂಗಪೂರ್ ಚೆರಿ, ಜಂಬುನೇರಳೆ, ರಾಜಾನೆಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಹೂಹಣ್ಣುಗಳ ಗುಂಗಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದ ನಮ್ಮನ್ನು “ಬನ್ನಿ, ಬನ್ನಿ. ಅಡಿಕೆ ತೋಟ ನೋಡೋಣ. ಮತ್ತೆ ಕತ್ತಲಾಗ್ತದೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮನೆಯದರಿನ ಆರು ಎಕ್ರೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆಮರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ತೆಂಗು, ಬಾಳೆ, ಕೊಕ್ಕೋಲೆ, ಎಲಕ್ಕಿ, ಚಾಯಿಕಾಯಿ, ಸರ್ವಸಾಂಬಾರ, ಕರಿಮೆಣಸು, ವೆನಿಲ್ಲಾ.

ಅಡಿಕೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಐವತ್ತು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. “ಆಗ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಇದು ಮುಳಿ ಪಡ್ಡು. ಹುಲ್ಲು ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆತಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆ ಮಾಡಿದೆ. 1944ರ ತನಕ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೆ ಆ ಮೇಲೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ ಮಾಡಿದೆ.”

ಈಗ ಅವರ ತೋಟದಲ್ಲಿ 1000 ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳು ಮುಗಿಲೆತ್ತರ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿವೆ. ಅಡಿಕೆ ತೋಟದ ತಂಪಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಫಸಲಿನ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು. “ಇಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಬೇರೆಯವಿಗೆ ಎಕ್ರೆಗೆ ಏಳುವರೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಡಿಕೆ ಆಗ್ತದೆ. ನಂಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಎಕ್ರೆಗೆ 20 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಡಿಕೆ ಆಗಿದೆ.”

ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕವಳ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಪೈಲಾರರು ಉತ್ತರಿಸಿದರು. “ಇಲ್ಲಿ ನೀರಿನಾಶ್ರಯ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಕೆರೆ ಇದೆ, ಬೋರ್ದೆಲ್ ಇದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮರಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಗೊಬ್ಬರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಡ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಗೋಬರ್ನಾಸ್ ಫ್ಲಾಂಟಿನ ಸ್ಲರಿಯನ್ನು ಕಂಪೋಸ್ಟ್ ಹೊಂಡಕ್ಕೆ ಬಿಡ್ತೇವೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 1000 ಹೆಡಿಗೇ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಗ್ತದೆ. ಅದಷ್ಟನ್ನೂ ಮರಕ್ಕೊಂದು ಹೆಡಿಗೇಯಂತೆ ಹಾಕ್ತೇವೆ.”

ಅವರ ಅಡಿಕೆ ತೋಟದಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಬಸಿಯುವ ಕಾಲುವೆಗಳ ಜಾಲ ಗಮನಾರ್ಹ. ಮೂರಡಿ ಆಳ ? ಮೂರಡಿ ಅಗಲದ ಈ ಕಾಲುವೆಗಳ ತಳದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಚಪ್ಪಡಿ ಹಾಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಳೆನೀರು ಸಲೀಸಾಗಿ ತೋಟದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಸಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ತರಕಾರಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರದು ಎತ್ತಿದ ಕೈ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿ ಅವರ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಯೋಗ.

ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದ ಪೈಲಾರು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಈಗ ನಿವೃತ್ತರು. 67 ವರುಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಅವರ ಚುರುಕು ನಡಿಗೆ ಯುವಕರನ್ನೂ ನಾಚಿಸುವಂತಿದೆ. ಮನೆಯ ಸುತ್ತಲಿನ ಹೂದೋಟದ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದ ಬಯಲು ರಂಗಮಂದಿರ “ಶ್ರೀರಂಗ”ದಲ್ಲಿ ಹೂಗಿಡಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಗಿಡಗಳ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅವರೊಳಗಿನ ಕಲಾಕಾರನ ಪ್ರತಿಭೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ, ಅವರ ತೋಟ ಸುತ್ತಾಡಿ ಕತ್ತಲಾಗುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ಅವರು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕಲೆಯಾಗಿ ಅರಳಿಸಿದ ಪರಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಡೂರು ಕೃಷ್ಣ ರಾವ್

ಗುಲಾಬಿಗೆ ಅಂಟುವ ನೀರಬಿಂದು

ಗುಲಾಬಿ ಹೂವಿನ ಪಕಳೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಬಿಂದುಗಳು ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮಿರಮಿರನೆ ಮಿಂಚುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಚೀನಾದ ಸಂತೋಧಕರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿ ಹಾಗೂ ಕುತೂಹಲ. ಗುಲಾಬಿಯ ಪಕಳೆಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಬಿಂದುಗಳು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರಲು ಏನು ಕಾರಣ?

ಆಗಿನಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತೋಧನೆ ಆರಂಭ. ಚೀನಾದ ಸಿಂಗುವಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದ ಲಿನ್ ಫೆಂಗ್ ಮತ್ತು ತಂಡದವರಿಂದ. ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತ ಫಲಿತಾಂಶ, “ಪಕಳೆ ಪರಿಣಾಮ”. ಇದರಿಂದ ನೀರಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಗುಲಾಬಿ ದಳಗಳ ಭೌತಿಕ ಗುಣದ ವಿವರಣೆ. ಇದು ಈ ಮುಂಚೆ ಸಂತೋಧಿಸಲಾದ “ತಾವರೆ ಪರಿಣಾಮ”ಕ್ಕೆ (ಇದರಿಂದಾಗಿ ನೀರಿನ ಬಿಂದುಗಳು ತಾವರೆ ದಳಗಳಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಚಾರುತ್ವವೆ.) ವಿರುದ್ಧವಾದ ಗುಣ. ಗುಲಾಬಿ ಪಕಳೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದರೆ, ಪೈಂಟ್ ಮತ್ತು ಅಂಟು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಅಂಟುಗುಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಗುಲಾಬಿಯ ಪಕಳೆಗಳ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಬರಿಗಣ್ಣಿಗೆ

ಕಾಣಿಸದ ಉಬ್ಬುತಗ್ಗುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಹೆಸರು ಮೈಕ್ರೋ ಪಾಪಿಲ್ಲೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪಕಳೆಗಳ ಮೇಲ್ಮೈ ನಯವಾಗಿಲ್ಲದೆ ದೊರಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಗುಲಾಬಿ ಪಕಳೆಗಳು ಜಲಪ್ರತಿರೋಧಿ ಮತ್ತು ಅಂಟುಂಟು ಆಗುತ್ತವೆ.

ಮೈಕ್ರೋ ಪಾಪಿಲ್ಲೆ ನೀರಿನ ಬಿಂದುಗಳೊಡನೆ ಬಂಧ ರೂಪಿಸಿ, ಅವು ಪಕಳೆಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಚೀನಾದ ವಿಜ್ಞಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಚಾಂಗ್‌ಚುನ್‌ನ ಜಿಲಿನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಬೀಜಿಂಗಿನ ನ್ಯಾನೋ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೇಂದ್ರದೊಂದಿಗೆ ಈ ಸಂತೋಧನೆ ನಡೆಸಿದರು ಲಿನ್ ಫೆಂಗ್. ಕೃತಕ ಗುಲಾಬಿ ದಳವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಇಂತಹ ಪಕಳೆಗಳನ್ನು ಪೈಂಟ್, ಪೈಬರ್ ಮತ್ತು ದ್ರಾವಣಗಳ ಅಂಟುತನ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬಳಸಬಹುದು.

ನವನೀತ ಕುಮಾರ

ಆಫ್ರಿಕಾ ರೈತರ ದೇಸಿ ತಂತ್ರ ಗೆದ್ದಲು ಹತೋಟಿಗೆ ಬದಿರು ಬಳಕೆ

ಆಫ್ರಿಕಾದ ಗಿನಿ ದೇಶದ ಲಾಮಿಕೌರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಸೆಕೋ ಕಮರ. ತನ್ನ ಯೌವನದಿಂದಲೂ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತ. ಈಗ ಅವರ ವಯಸ್ಸು 66 ವರುಷ. ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಲು ಕಾಟ ವಿಪರೀತ. ಭತ್ತ, ಜೋಳ, ನೆಲಗಡಲೆ, ಕರಿಮೆಣಸು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳ ಬೇರು ಹಾಗೂ ಕಾಂಡಗಳಿಗೆ ಗೆದ್ದಲುಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಹಾನಿ.

ದುಬಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಈ ಗೆದ್ದಲು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸರಳ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ನಿರ್ಧಾರ. ಕೊನೆಗೊಂದು ಯುಕ್ತಿ ಹೊಳೆಯಿತು. ಬಿದಿರಿನ ಗಳಗಳನ್ನು ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿದರು. ಈ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಭತ್ತದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ

ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನಗಳ
ನಂತರ ನೋಡಿದಾಗ
ಅವರ ಹೊಲದಲ್ಲೊಂದು
ಚಮತ್ಕಾರ!

ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಊರಿಂದರು. ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನಗಳ ನಂತರ ನೋಡಿದಾಗ ಅವರ ಹೊಲದಲ್ಲೊಂದು ಚಮತ್ಕಾರ. ಹೊಲದ ಸಸಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಗೆದ್ದಲುಗಳು ಅವನ್ನು ತೊರೆದು, ಟೊಳ್ಳಾದ ಬಿದಿರಿನ ತುಂಡುಗಳ ಒಳಗೆ ನೆಲೆಸಿದ್ದವು!

ಆ ಬಿದಿರಿನ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಕಮರ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕಿತ್ತು, ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಂಕಿಯ ಮೇಲೆ ಕೊಡವಿದರು; ಅವುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಗೆದ್ದಲುಗಳೆಲ್ಲ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುಹೋದವು. ನೆಲಗಡಲೆ ಮತ್ತು ಜೋಳದ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕರಿಮೆಣಸಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಇದೇ ತಂತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಇದೇ ಫಲಿತಾಂಶ. ಅನಂತರ ಭತ್ತ ಹಾಗೂ ನೆಲಗಡಲೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಿದಿರಿನ ತುಂಡುಗಳ ಜೊತೆ ಕಿರಿಜೋಳದ ಕಾಂಡ ಊರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗಲೂ ಇದೇ ಫಲಿತಾಂಶ. ಗೆದ್ದಲಿನ ಕಾಟದಿಂದ ಬೇಸತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರೈತರಿಗೆ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು ಕಮರ. ಈ ತಂತ್ರ ಬಳಸಿದ ಅವರಿಗೂ ಗೆದ್ದಲು ಕಾಟದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ. ಈಗ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತಂತ್ರ ಜನಪ್ರಿಯ.

ಕಾಡು ಮೊಲಕ್ಕೆ 'ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಫಾಸ್ಟ್ ಫುಡ್!'

ಇದು ಹುಲ್ಲು, ಸೊಪ್ಪು
ತಿನ್ನುವದು ಬಿಟ್ಟು
ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್
ಹೊಸರುಚಿ ಹಿಂದೆ
ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿದ ಮೊಲಗಳ
ತಪ್ಪು ಎಂದು
ಅರಣ್ಯ ಕಾನೂನು
ಹೇಳುತ್ತದೆಯೋ
ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗೀಗ
ನೆಡುತೋಪು
ನೋಡಿದಾಗೆಲ್ಲ
ಮುದ್ದು ಮೊಲಗಳು
ನೆನಪಾಗುತ್ತವೆ.
ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ
ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯ
ಮಹಾತ್ಮೆಗೆ ಮೊಲಗಳು
ಹುತಾತ್ಮವಾಗಬೇಕಲ್ಲ
ಎಂದು ಬೇಜಾರಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಸಿ ಹೆಗಡೆಕಟ್ಟಾ ಹಳ್ಳಿಯ ಗರಕಿನಬೇಣದ ಅರಣ್ಯ ನೆಡುತೋಪಿನಲ್ಲಿ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದರು, ವಾಚಮನ್ ಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರ ಒದಗಬಹುದೆಂಬ ನಡುಕ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. 'ಇನ್ನೂ ಸಸಿ ನೆಟ್ಟು ತಿಂಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, 15-20 ಸಾವಿರ ಅಕೇಸಿಯಾ ಸಸಿಗಳು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಬುಡ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು!' ಭರ್ಜರಿ ಮಳೆ ಅಬ್ಬರದಲ್ಲೂ ಅವರೆಲ್ಲ ಬೆವರುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಸಿ ನೆಟ್ಟಿದ್ದೆಲ್ಲ ಮರವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಶೇಕಡಾ ಯಶಸ್ಸು ನಂಬಿ ಅಕೇಸಿಯಾಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಶರಣಾಗಿತ್ತು. ನೂರಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಗಿಡ ಸಾಯುವದೂ ಕಡಿಮೆ, ಅಂತಹುದರಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟ ಸಸಿಗಳೆಲ್ಲ ನಾಶವಾದ್ದು ಹೇಗೆಂದು ಪಂಚನಾಮೆ ಶುರುಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಕೇಸಿಯಾದ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಗಿಡ ಕತ್ತರಿಸಿದರೆ ಮರಳಿ ಚಿಗುರಿದರೂ ನೇರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಗುಣ ಕಳಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ನಾಟಾ ಆಗುವ ಮರ ಕುರುಚಲಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಮರುನಾಟಿ ಮಾಡುವದು ಕಷ್ಟ, ಬೆಳೆಸುವದು ಹೇಗೆಂದು ಆಕಾಶ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪತಿ ನಿತ್ಯ ರಾತ್ರಿ ಅಷ್ಟಷ್ಟು ಗಿಡಗಳ ಬುಡ ಕತ್ತರಿಸುವ ಸಂಗತಿ ಖಚಿತವಾಯ್ತು. 'ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಅಕೇಸಿಯಾ ಕಂಡರೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ, ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೋಳು ಗುಡ್ಡವನ್ನು ದನಕರುವಿಗೆ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಾಗಿ ಬಳಸಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಅಕೇಸಿಯಾ ನೆಟ್ಟರೆ ಕಾಡುಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ರಾತ್ರೋ ರಾತ್ರಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಗಿಡ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ!' ಇಲಾಖೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಗುಮಾನಿ. 'ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೆಡುತೋಪು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಬಂದರೆ ಏನು ಹೇಳುವದು?' ಉತ್ತರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಗಾರ್ಡ್‌, ಫಾರ್‌ಸ್ಟರ್‌ಗಳು ವಾಚಮನ್ ಮೇಲೆ ಕಿಂಡಾಮಂಡಲವಾದರು. ಇವರ ವರ್ತನೆ ನೋಡಿದರೆ ಗಿಡದ ಸಾವಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗರ ಮೇಲೆ ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ಕಾರಣ ಹೊರಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಪತ್ತೆದಾರ ಪುರುಷೋತ್ತಮನಂತೆ ರಾತ್ರಿ ಗಸ್ತು ತಿರುಗಲು ನೆಡುತೋಪಿಗೆ ಹೋದ ವಾಚಮನ್‌ಗೆ ಅಂತೂ ಹಕ್ಕೀಕತ್ತು ತಿಳಿಯಿತು. ಕಾಡು ಮೊಲಗಳು ಗಿಡ ನೆಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಗಿ ಕೂತು ಎಳೆ ಗಿಡಗಳ ದಂಟು ಕತ್ತರಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದವು!

ಎಲೆಯನ್ನು ತಿನ್ನದೇ ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ದಂಟು ಮಾತ್ರ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಫಕ್ಕನೆ ನೋಡಿದರೆ ಮನುಷ್ಯರು ಕತ್ತರಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಸಸಿಗಳ ಬುಡಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣೇರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಅಕೇಸಿಯಾ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಆಹಾರ ಮೂಲ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದವು.

ಅಕೇಸಿಯಾ ನೆಡುತೋಪು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ 18-20 ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ, ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಇಲ್ಲದ ಮೊಲದ ಕಾಟ ಈಗ ಶುರುವಾದುದು ಹೇಗೆ? ನೆಡುತೋಪು ಬೆಳೆಸಲು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ನರ್ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಸಸಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಕೂಲಿಯಾಳು, ಮಣ್ಣು, ಗೊಬ್ಬರ, ಫಾಲಿಥೀನ್ ಚೀಲ, ನೀರಾವರಿ ಮುಂತಾದ ಮುಂಗಡ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬೇಕು. ಗಿಡ ಎರಡಡಿ ಬೆಳೆದ ಬಳಿಕ ನೆಡುವದು ಕ್ರಮ. ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಕೆಲಸದ ಬಹುತೇಕ ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗುವದು ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ! ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವಲಯ ಅರಣ್ಯಾಧಿಕಾರಿ 5-6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೈಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ವರ್ಷದ ನರ್ಸರಿ ಕೆಲಸ ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕು, ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಹಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಗದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅದು ಕ್ರಿ.ಶ 2001ನೇ ಇಸವಿ, ಆ ವರ್ಷ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ

ಮುಳ್ಳೇ ಹಣ್ಣು-3

ಶಿವಾನಂದ ಕಳವೆ kanchitte@gmail.com

ಮಾಮೂಲಿಗಿಂತ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾಯಿತು. ಸಸಿ ಬೆಳೆಸುವ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಕೆಲಸ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದವು. ಅಂತೂ ತಡವಾಗಿ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಹಣ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಸಿ ಬೆಳೆಸಿ ಜೂನ್ ನಾಟಿಗೆ ಪೂರೈಸಬೇಕು! ಸಸಿ ಬೆಳೆಸುವದು ಪವಾಡವಲ್ಲ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ವರ್ಷ ಸಮಯವಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಎರಡೂವರೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜ ನೆಟ್ಟು ನೆಡುತೋಪಿಗೆ ಸಸಿ ಪೂರೈಸುವ ಗಡಿಬಿಡಿ! ಜೂನ್ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ಎಳೆಯ ಅಕೇಸಿಯಾ ಸಸಿಗಳು ಹೊರಟವು. ಇಲ್ಲಿ ಮೊಲದ ಮೊದಲ ಮಾತು ಶುರುವಾಯಿತು.

ನೆಡುತೋಪು ಮಾಡುವಾಗ ಗಿಡ ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಡಿದು ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಸಿ ಬೆಳೆಸಲು ಅನುಕೂಲ, ಬೇರೆ ಸಸ್ಯಗಳ ಪೈಪೋಟಿ ಇಲ್ಲದಾಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಪೊದೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿತ ಮೊಲಗಳು ರಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತಲೆ ನೆಡುತೋಪಿನ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಜಿಗಿದು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಮೂಲದ ಅಕೇಸಿಯಾ ಸಸ್ಯಗಳ ರುಚಿ ನೋಡಿದವು. ಎಳೆ ಸಸಿಗಳ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ರುಚಿ ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ರಾತ್ರಿ ಬೆಳಗಾಗುವ ತನಕ ಒಂದಾದ ನಂತರ ಒಂದರಂತೆ ಸಸಿ ದಂಟು ಕತ್ತರಿಸಿದವು. ಗಿಡ ಬಚಾವು ಮಾಡಲು ಹಲವು ದಾರಿ ಹುಡುಕಿದರು. ಆದರೆ ಕಾಡುಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ಕಾವಲು ನಡೆಸಿ ಮೊಲಗಳಿಂದ ಗಿಡ ಉಳಿಸುವದು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಮೊಲ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾದ

ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಂತಿ ಉರುಲು ಹಾಕಿ ಬೇಟೆಯಾಡುವ ದೇಸಿ ತಂತ್ರ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಇದು ವಿದೇಶಿ ಸಸ್ಯ ಉಳಿಸುವ ದಾರಿಯಾಯಿತು. 'ಅರೇರೆ... ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾನೂನು ಇದೆ, ಅಕೇಸಿಯಾ ಬಚಾವು ಮಾಡಲು ಇಲಾಖೆ ಮೊಲ ಕೊಲ್ಲಬಹುದೇ?' ಛೇ ಛೇ ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ, ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ! ಇಲಾಖೆ ಬೇಟೆ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಯಾವ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೆಳಹಂತದ ಅನಾಮಿಕರು ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ ಸಾಹೇಬರು ಬಂದಾಗ ಎದೆಯೆತ್ತರ ಬೆಳೆದು ಹುಲುಸಾಗಿ ಗಿಡ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಪುಟ್ಟ ಮೊಲದ ಬಲಿಯಾಯಿತು ಅಷ್ಟೇ!

ಇಂದಿಗೂ ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ, ಎಳೆಯ ಅಕೇಸಿಯಾ ಸಸಿ ಕಂಡರೆ ಮೊಲಗಳು ಬಾಯಿ ಆಡಿಸುತ್ತವೆ. ನೆಡುತೋಪು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅರಣ್ಯ ನರ್ಸರಿಗೂ ರಾತ್ರಿ ಬಂದು ಗಿಡ ತಿನ್ನುವ ಜಾಣ ಮೊಲಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ದೀಪ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಆದರೂ ಗಿಡ ನಾಶವಾದರೆ? ತಪ್ಪಿಗೆ ಮೊಲದ ಬೇಟೆ ಮುಗಿಸಿ ಬಾಡೂಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ! ಅಡವಿಯ ಸಹಜ ಹುಲ್ಲು, ಸೊಪ್ಪು ತಿನ್ನುವದು ಬಿಟ್ಟು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಹೊಸ ರುಚಿ ಹಿಂದೆ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿದ ಮೊಲಗಳ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅರಣ್ಯ ಕಾನೂನು ಹೇಳುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯ ಮಹಾತ್ಮೆಗೆ ಮೊಲಗಳು ಹುತಾತ್ಮರಾಗಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಬೇಜಾರಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರಲೇಖನ: ಭೂಷಣ್ ಮಿಡಿಗೇಶಿ

ರೇಪು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೆಂಡು ಸೇರ್ಪಡೆ ಹುಣಸಲು (ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಮೀನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ) ತೀಸೋನಿ ವಜ್ಜೀಕಿ ಅಂಜನಪ್ಪಕಿ ಚಿಪ್ಪಾವಾ...ಮಾ ಪಿಲ್ಲೋಡು ವಸ್ತ್ರಾವುಂಡಾಡು.. ವಾನಿಕಿ ಈ ಚಾಪುಲಂಚಿ ಇಷ್ಟಂ- ಹೀಗೆಂದು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿರುಪಶಮುದ್ರದ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಕೆಲಸದವನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆರೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆಂದು ಹೋಗಿದ್ದ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಚುರುಕಾದವು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ತಿಂದಿದ್ದ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಮಳೆ ಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಧುನ ರುಚಿಯ ಮಳೆ ಮೀನಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಇನ್ನೂ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಖುಶಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅವನತಿಯ ಅಂಚಿನತ್ತ ಸರಿಯುತ್ತಿರುವ ಮತ್ಸ್ಯಸಂಕುಲವೊಂದರ ಇರುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಚ್ಚರಿ. ಈಗಲೂ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಅನೇಕ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಮೀನು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಏನಿದು ಮಳೆ ಮೀನು?

ಮಳೆ ಮೀನು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊರಕುವ ಅಪರೂಪದ ಮೀನಿನ ತಳಿ. ದೇಸಿ ಮೀನಿನ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ರುಚಿಕರವಾದುದು. ಬಯಲುಸೀಮೆಯ ಕೆರೆ ಕುಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೀನು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. (ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಇರಬಹುದು) ಇದರ ಸರಾಸರಿ ಗಾತ್ರ ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮಳೆಮೀನಿನ ಗಾತ್ರವೂ ಸಹ ಕಿರುಬೆರಳಿಗಿಂತ ಚಾಸ್ಸಿ ಇರಲಾರದು. ವಿಪರೀತ ವೇಗ ಮತ್ತು ಚುರುಕಾದ ಈ ಮೀನು ಬರಿಗೈಗೆ ಸಿಗುವುದು ಕನಸಿನ ಮಾತು. ಸಪೂರಾದ ದೇಹ ರಚನೆಯ ಮಳೆ ಮೀನಿನ ಮೈ ನುಣುಪಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಮಿರಮಿರನೆ ಮಿಂಚುತ್ತದೆ. ತಲೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂತಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಮುಳ್ಳುರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತಿತರ ಕಡೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಗುಲಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಿಂಚುಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡಾ ಇವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವೇ. ಇದನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ತ್ರಾಸದಾಯಕ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಬೇಡಿಕೆ.

ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ವಿಧಾನ

ಎಲ್ಲಾ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಹಾಗೆ ಬಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಮಳೆಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ವಾಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆ. ಕೆರೆಕುಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಕೆರೆಯಂಗಳದ ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತಿರುವ ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಕಣ್ಣಿನ ಬಲೆ, ಸೊಳ್ಳೆಪರದೆ, ನೂಲಿನ ಸೀರೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪಂಚೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಬಲೆ

ಅಥವಾ ಬಟ್ಟೆಯ ಅಂಚನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಒಂದು ಕೈಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತಳದವರೆಗೂ ಮುಳುಗಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯನ್ನು ನೀರಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅವರ ಎದುರಿನಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಉದ್ದನೆಯ ಸಣ್ಣಕೋಲೊಂದನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಲೆಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದಡ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೇ ನೀರಿನಲ್ಲಿ

ಮುಳುಗಿಸಿರುವ ಕೈಯನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೇಲೆತ್ತಿ ದಡಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ಜೊತೆ ಕೆಸರು, ಕಪ್ಪೆಗಳು, ನೀರುಹುಳುಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಕಲ್ಮಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು 'ಮೀನು ದೇವುವುದು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ

ಮಳೆಮೀನನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲದೆ ದೇಸಿಬಲೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೂಡಾ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಮೆ (ತೆಂಗಿನ ಒಣ ಕಡ್ಡಿಗಳಿಂದ ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಹೆಣೆದ, ಒಂದು ಕಡೆ ಅಗಲವಾದ

ಆಲಿಕೆಯಾಕಾರದ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಿಂಬೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಚಿಕ್ಕಬಾಯಿ ಇರುವ ದೇಸಿ ಸಾಧನ. ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಬಾಯಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಲಾಗಿರುತ್ತದೆ) ಹಾಕುವುದು ಒಂದು ಬಗೆಯಾದರೆ, ತಳು ಬಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಸೊಳ್ಳೆಪರದೆಯನ್ನು ಬಿಲ್ಲಿನಾಕಾರದ ಬಿದಿರು ಕಟ್ಟಿಗೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಹೊಲಿದು ಅಥವಾ ಹೆಣೆದು ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆ. ಕೂಡಮೆಯ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಸಂಗ್ರಹವಾದರೆ, ಬಿಲ್ಲಿನಾಕಾರದ ಬಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗದ ಚೀಲದಲ್ಲಿ

ಮಳೆ ಮೀನು: ಬಯಲುಸೀಮೆಯ ಅಪರೂಪದ ಮತ್ಸ್ಯಸಂಕುಲ

ಮೀನು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಬಂದು, ಹೊಸನೀರು ಕೆರೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಬಗ್ಗಡವೆದ್ದಾಗ ಮೊಟ್ಟೆಯೊಡೆದು ಈಚೆ ಬರುವ ಈ ಮಳೆಮೀನು ಹೊಸನೀರಿನ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆರೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಿಂದ ಬರುವ ಹಳ್ಳಗಳ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡಮೆಗಳನ್ನು ಮಳೆ ಬರುವ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿಯೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕೂಡಮೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ರಭಸವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ನೀರಿರುವ ಕಡೆ ಕೂಡಮೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಕಿರಿದಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಣ್ಣಗೆ ನೀರು ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಮೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ತೆಳ್ಳಗೆ ಹರಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಮಳೆ ಮೀನು ಹತ್ತುವುದು ಅವುಗಳ ಗುಣ. ರಾತ್ರಿ ಕೂಡಮೆ ಹಾಕಿ ಬಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಕೋಳಿಕೂಗುವ ದೊಡ್ಡ ಬೆಳಗಿನಜಾವದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಮೀನನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನೀರುಹಾವುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೂಡಮೆ

ಈ ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು ಒಂದು ಕಲೆ. ಸಾರು ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಲೆ

ಪೂರ್ತಿ ಖಾಲಿಯಾಗುವುದೂ ಉಂಟು. ಒಂದು ಕೂಡಮೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿಲ್ಲವೆಂದರೂ ಐದಾರು ಸೇರು ಮೀನು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಕೂಡಮೆ ಹಾಕಿದ ಜಾಗ, ನೀರಿನ ಹರಿವು, ವಾತಾವರಣದ ಮೇಲೆ ಮಳೆಮೀನು ಹತ್ತುವಿಕೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೃದುವಾದ ದೇಹರಚನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಳೆಮೀನನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು ಒಂದು ಕಲೆ. ರಾಗಿಹಿಟ್ಟು, ಹುಣಿಸೇ ಹಣ್ಣನ್ನು ಬೂದಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಮೀನನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ತೊಳೆಯುವಾಗ ವಾಸನೆ ಬರದಂತಿರಲು ಈರುಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಯನ್ನು ಜಜ್ಜಿ ಬೆರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆಮೀನಿನ ಸಾರು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಾಯಿಗೆ ಮೀನು ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಸಾರು ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಮೀನೆಲ್ಲಾ ಸಾರಿನಲ್ಲೇ ಕದರಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನಲು ಸಿಗಲಾರದು. ಬಿಸಿ ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆಯ ಜೊತೆ ಇದರ ಬಸ್ಸಾರು ಅದ್ಭುತ ರುಚಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮಳೆಮೀನಿಗೆ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಒಂದು ಸೇರಿಗೆ 40 ರಿಂದ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬೆಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಬೇಕೆಂದಾಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೀನು ಸಿಗದು. ಉಗಾದಿ ಮುಗಿದ ನಂತರದ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಮೀನಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಹಲವಾರು ಮಂದಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಮೀನಿನ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಹಾಗೇ ಇದ್ದು ಮತ್ತೆ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಮರಿಗಳಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇದೊಂದು ಸೃಷ್ಟಿ ವಿಸ್ಮಯ.

ಹುಣಿಸೆ ಎಲೆಗಳಿಂದ ಬೀಜ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಶ್ರೀ ಮತಿ ತಾತಿ ದಿಯಾಸ್ಸನ ಮಾಲಿ ದೇಶದ ರೈತ ಮಹಿಳೆ. ಭತ್ತ ಬೆಳೆಸುವ ತಾತಿ, ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬಳಸುವುದು ಹುಣಿಸೆ (ಟಾಮರಿಂಡ್ಸ್ ಇಂಡಿಕ ಎಲ್.) ಮರದ ಎಲೆಗಳನ್ನು. ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹರಡಿ, ಹುಣಿಸೆ ಗೆಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ, ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಣಗಿದ ಬಳಿಕ ಹುಣಿಸೆ ಗೆಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅನಂತರ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳನ್ನೂ ಒಣಗಿದ ಹುಣಿಸೆ ಎಲೆಗಳನ್ನೂ ಬೆರೆಸಿ, ಇದನ್ನು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಗಾಳಿಯಾಡದಂತೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಾಳೆ ತಾತಿ. ಮುಂದೆ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಬೀಜ ಬೇಕಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪಾತ್ರೆಯ ಮುಚ್ಚಳ ತೆಗೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಕಳೆದ ಹಲವಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಕೀಟಬಾಧೆ ತಡೆಯಲು ತಾತಿ ಬಳಸಿದ ವಿಧಾನ ಇದು. ಕ್ರಮೇಣ ಹುಣಿಸೆ ಎಲೆಗಳು ಸಿಗುವೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ರೈತರು ಈ ವಿಧಾನ ಬಳಸಿ, ಭತ್ತ, ಜೋಳ, ಸೋಯಾಬೀನ್ಸ್, ನೆಲಗಡಲೆ ಹಾಗೂ ಕಿರಿದಾನ್ಯಗಳ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡೂ ಆನೆ ಹೌದು ತಾನೆ?

ಮೂರ್ತಿ ಗಾತ್ರದ

ಕಲ್ಲಿನ ಆನೆ

ಕೆ ಆರ್ ಅಡ್ಡೂರ್
ಕೆಮರಾದಲ್ಲಿ ಕಂಡಂತೆ

ಮೂರ್ತಿ ಗಾತ್ರದ

ಅಲ್ಲಿನ ಆನೆ

ಸುಮ ಅಡ್ಡೂರ್
ಕೆಮರಾಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಂತೆ.

ಯಾವ ಔಷಧಕೂ ಕೀಡಿ ಸಾಯವಲ್ಲವು. ಇದು ಎಲ್ಲ ರೈತರ ಬಾಯಿಂದ ಬರುವ ಹತಾಶೆಯ ಮಾತು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಕೊನೆಯ ಅಸ್ತು ಆಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸದ ರೈತರು ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕ ಔಷಧಿ ಬಳಸಿ ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ, ಕೀಟ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಕೀಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಬಲ್ಲವೇ ಹೊರತು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶ ಮಾಡಲಾರವು. ಕೀಟ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಅಸಮತೋಲನ ನೀಗಿ ಸಮತೋಲನ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲು ಜೈವಿಕ ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ರೈತರೇ ಸ್ವತಃ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವ ಹಲವಾರು ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪರಿಚಯವೇ ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶ.

1. ಮಾಗಿ ಉಳುಮೆ
ಹಿಂಗಾರಿ ಬೆಳೆ ಕಟಾವಾದ ಕೂಡಲೇ ಗಳೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಬಹಳ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಹೊಲವನ್ನು ಹಾಗೇ ಬಿಡಬಾರದು. ಹೊಲದಲ್ಲಿರುವ ಹತ್ತಿಯ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬಿಡಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಕಿತ್ತು ರೆಂಟಿ ಅಥವಾ ನೇಗಿಲ ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹತ್ತಿಯ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೀಟಗಳ ಕೋಶಗಳು, ತತ್ವಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಕೀಟಗಳ ವಂಶ ಚಕ್ರ ಬೆಳೆಯಲಾರದು. ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೀಟಗಳ ಕೋಶಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ.

2. ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ
ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗದಂತೆ ತಡೆಯಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮುಂಗಾರಿ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ, ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಬದನೆಯಂತಹ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕೀಟಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕೀಟನಾಶಕಗಳೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಲಾರವು. ಏಕೆಂದರೆ, ಮುಂಗಾರಿ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಮೋಡ ಕವಿದ ವಾತಾವರಣವಿದ್ದು ಮಳೆಯೂ ಆಗಾಗ ಸಣ್ಣಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣವು ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರ. ಅದೇ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹಿಂಗಾರಿ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ ಆಕಾಶವು ಶುಭ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಚಳಿಗಾಲವಿರುವುದರಿಂದ ಕೀಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಚಳಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳು ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆದು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಬಲ್ಲವು.

3. ಹದ, ಬೆದೆ ನೋಡಿ ಗಳೆ, ಬಿತ್ತನೆ
'ಹದ ನೋಡಿ ಹರಗಬೇಕು, ಬೆದೆ ನೋಡಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು'. ಬೀಜಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಾಟುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆಗಳು ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಸದೃಢವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

4. ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ
ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ

ಕೀಟ ಹತೋಟಿಗೆ ಸುಲಭ ಉಪಾಯ

ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗೆ ಗುಡ್‌ಬೈ ಹೇಳಿ. ಈ ಒಳ್ಳೆಯ ಉಪಾಯಗಳತ್ತ ಕೊಂಚ ಗಮನಹರಿಸಿ.

ಕೀಟಗಳ ಕಾಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದಿಂದ ಬೆಳೆಗಳು ಸದೃಢ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದ ಬೆಳೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳ ಬಾಧೆ ತಪ್ಪುವುದು.

5. ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ
ಹಿಂದಿನ ರೈತರು 'ಕಾಲಗೈ' ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದೇ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪದೆ ಪದೆ ಅದೇ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಾರದು. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಳೆ

ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಹತ್ತಿ ಬಿತ್ತಿದ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಐದನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಬೆಳೆಗೆ ಕಾಟ ಕೊಡುವ ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿಯ ವಂಶಚಕ್ರದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಿಂತು ಕೂಟಗಳ ಹತೋಟಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

6. ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ-ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆ
ಹಿಂದಿನ ರೈತರು ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ. ಕೇವಲ ಹತ್ತಿ, ಕೇವಲ

ಜೋಳ, ಕೇವಲ ತೊಗರಿ ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಕುಸುಬೆಯನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಾರದು. ಎರಡು ಸಾಲು ಶೇಂಗಾ ಒಂದು ಸಾಲು ಹತ್ತಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಐದು ಸಾಲು ಕಡಲೆ, ಒಂದು ಸಾಲು ಕುಸುಬೆ, ಆರು ಸಾಲು ಜೋಳ, ಒಂದು ಸಾಲು ತೊಗರಿ ಹೀಗೆ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೀಟಗಳು ಬೆಳೆಗಳು ಆಯಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬೆಳೆಗೆ ಸಲ್ಲದಂತೆ ಕಾಟ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆ ಕೀಟದ ಕಾಟವಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

7. ಕೈಯಿಂದ ಆರಿಸುವುದು
ಕೀಟಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವು ಆಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಔಷಧಿ ಸಿಂಪಡಿಸಿದರೂ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ತೆಗೆಯುವುದು ಸುಲಭವೂ ಮಿತವ್ಯಯವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರು, ದೊಡ್ಡವರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಡಬ್ಬಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೀಟಗಳನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ತೆಗೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಹಿಲಿಯೋಥಿಸ್ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹುಗಿಯಲಾಯಿತು. ಆರೇ ಜನ ಒಂದು ಎಕರೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ತೆಗೆದರು.

8. ಗಿಡದಿಂದ ಜಾಡಿಸುವುದು
ಹಿಲಿಯೋಥಿಸ್ ಕೀಟಗಳು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವು ಸಾಯಲಾರದ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ರೈತರು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಬೇಸತ್ತರು. ತೊಗರಿ ಗಿಡಗಳ ಟೊಂಗೆಗಳನ್ನು ಬಾಗಿ ಸಿ ಜಲ್ಲಿ (ದೊಡ್ಡ ಬುಟ್ಟಿ)ಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಡಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ, ಜಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹೊಲದಿಂದ ದೂರ ಒಯ್ದು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹುಗಿಯಲಾಯಿತು. ಇದೇ ರೀತಿ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಜಾಡಿಸಿದರೆ ಕೀಟಗಳು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆಯಾದರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಜಾಡಿಸಬಲ್ಲ. ಸ್ವತಃ ಲೇಖಕನೇ ತನ್ನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇಡೀ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದರೆ 4 ಜನ ಕೂಲಿಕಾರರು ಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಮಿತವ್ಯಯ ನೋಡಿ!

9. 'ಚರಗ' ಚೆಲ್ಲುವುದು
ಗುಬ್ಬಿ, ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಕೀಟಗಳತ್ತ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಕೀಟನಾಶಕ

ಬಳಸಬಾರದು. ಚುರುಮುರಿ, ಅಕ್ಕಿ, ಜೋಳದ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಬೇಕು ಮತ್ತು ಚರಗ (ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು) ಚೆಲ್ಲಬೇಕು. ಆಗ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕಾಳು ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುಲು ಬರುತ್ತವೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳ ವಾಸನೆ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಕೀಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಜೈವಿಕ ವಿಧಾನ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತೀಗಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಗೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಎಳ್ಳುಮವಾಸ್ಯೆಗೆ ಚರಗ ಚೆಲ್ಲುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆ ಇದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆ ಅಲ್ಲ. 'ಅಳ್ಳಾಂಬಲಿ' ಮತ್ತು 'ಕಿಯಾಂಬಲಿ' ಎಂಬ ಆಚರಣೆಗಳು ಬೆಳೆಗಳ ಆಯಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕೀಟಗಳತ್ತ ಆಕರ್ಷಿಸಿ ತಿನ್ನುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

10. ಕೋಳಿ ಬಿಡುವುದು
ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಕಡಲೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯು ಕೋಳಿಗಳ ಬಾಯಿಗೆ ನಿಲುಕುವಷ್ಟೇ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗದು.

11. ಸಂಗಾತಿ ಬೆಳೆ
ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಗುರಳ್ಳು ಬಿತ್ತಬೇಕು. ಗುರಳ್ಳಿನ ಅರಿಷೀನ ಬಣ್ಣದ ಹೂವಿಗೆ ಕೀಟಗಳು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿ ಹತ್ತಿಗೆ ಕಾಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಿಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೆಂಡೆ ಹಾಕಿದರೆ ಬೆಂಡೆ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕೀಟಗಳು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿ ಬೆಂಡೆ ಕಾಯಿ ತಿಂದು ಹತ್ತಿಯ ಕಾಯಿಗೆ ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ದನಗಳ ಸೆಗಣೆ, ಮೂತ್ರ, ಬೇವು, ಹುಲುಗಲ, ಸೀತಾಫಲ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಯಂತಹ ಪ್ರಾಣಿಜನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಕೀಟನಾಶಕಗಳಾಗಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಧಾನಗಳು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಆಗಿವೆ. ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಕೃಷಿಗೆ ಪೂರಕ ಆಗಿವೆ. ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ ರೈತರ ಕೈಯಳತೆಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಕೀಟ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಾ ಗಿರುವ ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಿಸಬಲ್ಲ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ಜನದ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲಾರವು. ಬೆಳೆಗಳು ಹೂ ಬಿಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಚೀನು, ದುಂಬಿ ಮತ್ತು ಪಾತರಗಿತ್ತಿಯಂತಹ ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳಿಂದ ಹೂವುಗಳ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಸಿದಾಗ ಇಂತಹ ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಅದರ ಬದಲು ಈ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿ ಸಾಯದೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ರೈತರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು.

- ಈರಯ್ಯ ಕಿಲ್ಲೇದಾರ

32 ವರುಷಗಳಿಂದ ಕೊಕ್ಕೋ

"ಸಮೃದ್ಧಿ ಗಿಡ ಗೆಳೆತನ ಸಂಘ"ದ ಸದಸ್ಯರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಕುಡೂರು ಇವರ ತೋಟಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು. ಕಡಬದ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಅವರ ತೋಟ ಕುಮಾರಧಾರಾ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ಕೊಕ್ಕೋ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದು 1967ರಲ್ಲಿ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನ ವರೆಗೂ ಸತತ 32 ವರುಷ ಅವು ಫಸಲು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಅವರ ತೋಟದ ವಿಶೇಷ. "ಅಡಿಕೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಎಡೆಬೆಳೆಯಾಗಿ ಕೊಕ್ಕೋ ಈಗಲೂ ಲಾಭದಾಯಕ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್. ಕೊಕ್ಕೋ ಗಿಡಗಳಿಂದ ಸತತ ಫಸಲು ಪಡೆಯಲು ಅವರು ಅನುಸರಿಸುವ ತಂತ್ರ: ಪ್ರತಿ ವರುಷ ಗಿಡಗಳ ಗೆಲ್ಲು ಕತ್ತರಿಸಿ ಪ್ರೊನಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸುವುದು.

ಚಿತ್ರ-ಬರಹ: ಕೆ. ಶ್ಯಾಮ ಭಟ್

ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಕರು ಮಾಡಿದ 'ಕೊಲೆ'

ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಹೊಸಪಾಳ್ಯ

ಜೂನ್ 16, 1999ನೇ ಇಸವಿ. ನಾನು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕೇಂದ್ರದ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಫಾರಂನ ಆಫೀಸ್ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದಾಗ ಚನ್ನರಾಜು ಒಂದು ಗಿಡದ ಮುಂದೆ ಕುಕ್ಕರಗಾಲಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದರು. ಅವರ ಭಂಗಿ ನೋಡಿ ತಡಕಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಡೈಲಾಗ್ ಹೇಳುವ ಮುಂಚೆಯೇ 'ಮಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಲ್ಲಿ' ಎಂದರು. ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗ 'ಅಲ್ಲೋಡು ಮಾರಾಯ ಕಡಜ' ಎಂದು ಕಣ್ಣರಳಿಸಿದರು. ಬಗ್ಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಮುಂಗೈ ಗಾತ್ರದ ಹೆಗ್ಗಡಜದ (ವ್ಯಾಸ್) ಗೂಡೊಂದು ನೆಲದಿಂದ ಎರಡು ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ರೆಂಬೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ನೇತು ಬಿದ್ದಿತ್ತು.

ಎರಡು ದಿನದ ಹಿಂದೆ ಹೇರಿದ್ಯಾಪನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹುದೇ ಗೂಡೊಂದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆ. ವೆಂಕಟಮ್ಮನ ಮನೆಯ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಇತ್ತು. ಒಂದೂವರೆ ಅಡಿ ಉದ್ದ ಒಂದು ಅಡಿ ಅಗಲವಿದ್ದ ಅದು ಜಂತೆಗೆ ನೇತು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಎರಡಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಅದರ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣ ಸಂಯೋಜನೆಯಂತೂ ಮನಮೋಹಕ.

ನಮ್ಮ ಫಾರಂನ ಗೂಡು ದಿನೇ-ದಿನೇ ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೊದಲು ಒಂದೆರಡು ಹುಳುಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಡ್ಡಾಡುವಂತೆ ಭಾಸವಾದರೂ ಕ್ರಮೇಣ ಹಿಂಡುಗಟ್ಟಳೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದವು. ಗೂಡು ದೊಡ್ಡದಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತಲ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಗೂಡಿನೊಳಕ್ಕೆ ಲೀನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು.

ಜೂನ್ 25 ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ವನಜಾ ಮೇಡಂ ಬಂದರು. ಕಡಜದ ಗೂಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಗಮನಸೆಳೆದಾಗ 'ಕೀರ್ ಪುಲ್ಲಾಗಿರಿ' ಎಂದರು. ಫಾರಂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನರಸಿಂಹಯ್ಯತಾತ 'ಅದೇನೂ ಮಾಡಲ್ಲ ಕಣೇಳ್ವವ್ವ, ಇಂತವು ಎಷ್ಟೋ ನೋಡಿದಿರಿ' ಎಂದು ಅಭಯ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಖುಷಿಯಾಗಿ ಚೀನಾ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಹೋದರು.

ಜುಲೈ 2 ಈಗ ಗೂಡು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಕೆಲವೇ ಇಂಚು ಅಂತರವಿತ್ತು. ಹುಳುಗಳು ಗುಂಯ್ ಗುಟ್ಟುತ್ತಾ ಚಕ್ಕಳೆ-ಚಕ್ಕಳೆಯಾಗಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದವು. ವರ್ಣ ವಿನ್ಯಾಸವಂತೂ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಅಚ್ಚರಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆಫೀಸಿಗೆ ಕೆಲವೇ ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅದನ್ನು ನಾವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಜುಲೈ 16 ಅದುವರೆಗೂ ಹುಳುಗಳಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಪಾಡಿಗೆ ಅವು ಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮರದ ಹೊಟ್ಟು ಇತ್ಯಾದಿ ಏನನ್ನೋ ತರುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇಂದು ಕುಕ್ ಕಮಲಮ್ಮನ ಮಗಳು ಸುಂದರಿ ಫಾರಂಗೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ತೀಟೆ ಸುಬ್ಬಿಯಾದ ಅವಳು ಗೂಡಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದು-ಬರುವುದು, ಬಾಯಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರ ಸದ್ದು ಹೊರಡಿಸುವುದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವರಮ್ಮನಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇನಿಕಿಲ್ಲದಂತೆ ಕಡಜದ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಅಮ್ಮಾ ಎಂಬ ಕೂಗು ಕೇಳಿಸಿತು.

ನೋಡಿದರೆ ಸುಂದರಿ ಥಕಥೈ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮೋಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತಲೆಗೆ ಹುಳುಗಳು ಕಚ್ಚಿ ಊತ ಬಂದಿತ್ತು. ಕಮಲಮ್ಮ ಮಗಳ ಕುಂಡಿಗೆ ಎರಡು ಬಿಟ್ಟು ಈರುಳ್ಳಿ ವೈದ್ಯ ಮಾಡಿದಳು. ಅಂದಿನಿಂದ ಕಡಜದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಷಾರಾದರು.

ಜುಲೈ 21: ಗೂಡು ಈಗ ಅನಾಮತ್ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ತಾತ 'ಪೊಂ ಪೊಂ ಹಾರನ್ ಥರಾ ಐತೆ, ಮನಪರ್‌ಗಿದ್ದಂಗೆ ಬುದ್ದಿ ಐತಲ್ಲಾ ಈ ಬಡ್ಡಿ ಮಗನವ್ವ' ಎಂದು ಹುಳುಗಳ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಗೆ ಲೋಚಗುಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗೂಡಿಗೆ ಆಸರೆ ಯಾಗಿದ್ದ ಗಿಡದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಎಲೆಗಳು ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿದ್ದವು.

ನೆಲಕ್ಕೆ ಆತು ಕೂತಿದ್ದ ಗೂಡು ಹಿಗ್ಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಚೇನು ಹುಳುಗಳಿಗಿಂತ ತುಸು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಹುಳುಗಳ ಹಿಂಭಾಗ ಕಪ್ಪಗಿದ್ದು ಮಧ್ಯಭಾಗ ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕಿತ್ತು. ಒಣಗಿದ ಮರದ ಪುಡಿ, ಹೊಟ್ಟು ಮಣ್ಣು ಮುಂತಾದವನ್ನು ತಂದು ಪದರ ಪದರವಾಗಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಅವು ನಿರಂತರ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದವು. ಮರಳುಗಾಡಿನ ಪದರಗಳಂತೆ ಗೂಡಿನ ವಿನ್ಯಾಸವಿತ್ತು.

ಜುಲೈ 22: ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಗೌರಿ ಎಂಬುವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಏನನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಬ್ಯೂಟಿಫುಲ್, ಫೆಂಟಾಸ್ಟಿಕ್ ಎನ್ನುವ ಗೌರಿ ಕಡಜದ ಗೂಡು ನೋಡುತ್ತಲೇ 'ವಾವ್ ಇಟ್ ಲುಕ್ಸ್ ಲೈಕೆ ಬಲೂನ್ ಕೇಪಿ' ಎಂದು ಕೂಗಿದರು. ಕವಿ ಮನಸಿನ ಚನ್ನರಾಜು ರಮ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗೂಡಿನ ಹುಟ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗೌರಿಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಸಂಬಾಷಣೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾರಾಂಶವೆಂದರೆ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಕಡಜ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಶಕುನ. ಫಾರಂನಲ್ಲಿರುವ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೋಗ-ರುಜಿನ ಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಕಡಜ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾವ-ಯಾವ ಬೆಳೆಗೆ ಕೀಟ-ರೋಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನಾಲಿಸಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಫಾರಂ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಗಂಗಾಧರಸ್ವಾಮಿಗಿ ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದರು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರು ಗೂಡಿನ ಬಳಿ ನಿಂತೇ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತಾತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಗೌರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವಾಧಾರಿತ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಮುಂದಾದರು. ಅಲ್ಲೇ ಆಗಿದ್ದು ಎಡವಟ್ಟು!

ತಾವು ಕಡಜ-ಪಡಜಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಹೆದರುವ ಪೈಕಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಗೂಡಿನ ಅತಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ತಲೆ ಹಾಕಿದ ತಾತ 'ನನ್ ಸರ್ವೀಸಿನಾಗೇ ಇಂತಾದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ ಕಣ್ ತಾಯಿ' ಎಂದು ಶುರು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಲೋಕಲ್ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ 'ನಮ್ ಮೇಸ್ತಿಗಳೂ ಅವ್ರೆ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಮುಂಡೇವು, ಈತರ ಒಂದ್ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಅವರ ಯೇಗ್ರಿಗೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಗ್ಗಿದರು. ಹಾಗೆ ಬಗ್ಗಿದವರು

ಪಣಕ್ಕನೆ ಎದ್ದು ಅಶಿಶಿ ಅಶಿಶಿ ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡು ವಲ್ಲಬಟ್ಟೆ, ಅಂಗಿ, ನಿಕ್ಕರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡವುತ್ತಾ ಓಡತೊಡಗಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಓಡಿ ನಿಂತು ಎರಡೂ ತೊಡೆಗಳನ್ನು ತಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ 'ಕಚ್ಚಾಕಬುಟ್ಟು, ನನ್ ಮಗ್ಗವು ಸರ್ಯಾದ್ ಜಾಗಕ್ ಹೊಡದ್ದು' ಮುಂತಾಗಿ ಕೂಗಿ 'ಇಲ್ಲಾ ಇವುನ್ ಇಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟಿ ಉಳಬಾಳ್ಳಿಲ್ಲ, ಹತ್ತು ಕಡುದ್ರೆ ಮನ್‌ಶಾ ಔಟ್' ಎನ್ನುತ್ತಾ 'ಘನವಾಗಿ ಉರಿತದೆ' ಎಂದು ಮತ್ತಷ್ಟು ತಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು 'ಈ ನನ್ ಮಗನವುನ್ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ ಸುಟ್ ಬಿಡಬೇಕು' ಎಂಬ ತೀರ್ಪಿತ್ತರು.

ಆಗ ಶುರುವಾಯಿತು ಚನ್ನರಾಜು ನಗು. ಗೌರಿ, ನಗಬೇಕೋ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದೆ ಮುಖ-ಮುಖ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ತಾತ ಇನ್ನೇನು ಗೂಡಿನ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧರಾದಂತೆ ತುಂಬಾ ಹತ್ತಿರ ಕೂತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೇ ಹುಳು ಕಡಿಡಿದ್ದು ಎಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಚನ್ನರಾಜು. ತಾತ ಗೂಡಿನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಮೂತಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಂತೂ ನಿಜ.

ಕಡಜದ ಗೂಡಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಬಾಗಿಲಿದ್ದು ಅದು ನಾವು ಆಫೀಸಿಗೆ ಓಡಾಡುವ ಕಡೆಗೇ ಇತ್ತು. ಅದೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ಮುಳುವಾದೀತೇ ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ನನಗೆ. ಕಡಜಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಲು ಶುರುಮಾಡಿದ ಆರಂಭದ 15-20 ದಿವಸ ಗೂಡು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಿರಿದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಂತರ ಬೇಗ-ಬೇಗನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಮನೆಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಳ್ಳಜನ 'ತಳಪಾಯ ಒಂದಾದ್ರೆ ಸಾಕು ಆಮೆಕಿ ನೋಡುನೋಡಿದ್ದಂಗೆ ಮನೆ ಎದ್ ಬಿಡತದೆ' ಎಂದು ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಡಜದ ಗೂಡೂ ಸಹ ಹಾಗೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಜುಲೈ 29 ಸ್ವಾಫ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇತ್ತು. ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದವನೇ ಗೂಡು ದಿಟ್ಟಿಸಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಪದರ ಉಬ್ಬಿತ್ತು. ಆ ಕ್ಷಣ ಜಗತ್ತಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಚಿತ್ರಕಾರ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ವ್ಯಾನಗೋನ ಕೃತಿಯಂತೆ ಅದು ನನಗೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಆತನ 'ಗೋಧಿಯ ಹೊಲದ ಚಿತ್ರ' ಹೀಗೇ ತೆರೆತೆರೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೇಪಿ ವಿವಿಧ ಕೋನಗಳಿಂದ ಫೋಟೊ ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕಡಜದಿಂದ ಕಡಿಶಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು, ಭಯ ಪಟ್ಟದವರೆಲ್ಲಾ 20 ದಿವಸಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲೋ ಟೂರ್ ಹೋಗಿದ್ದ ಮಾದೇವ್ ಅಂದು ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವನಿಗೆ ದುಂಬಾಲು ಬಿದ್ದರು. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಆ ಗೂಡನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು

ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. 'ನಾವು ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಂದ ಓಡಾಡೋಣ, ಅದರ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಅವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ನಾನೂ, ಚನ್ನರಾಜು ಹೇಳಿದವು. 'ಊದರ ಹಾಕಿ ಓಡಿಸೋಣ, ಇಲ್ಲಾ

'ಬಯೋಡೈವರ್ಸಿಟಿ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಸೆಂಟರು, ತುಂಬಾ ಸೇಪು ಅಂದ್ಯಂಡು ಬಂದು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿದ್ದು, ಒಳ್ಳೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಾಡಿದ್ದಿ' ಅಂತಂದೆ.

ಕೊಂಬೆ ಮುರಿದು ಹಾಗೇ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸಾಗಿಸೋಣ' ಎಂದು ಕೇಪಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. 'ಗೂಡು ತುಂಬಾ ಸೂತು, ಒಂದ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದ್ ಕಡೆಗೆ ವೆಕೇಟ್ ಮಾಡಕಾಗಲ್ಲ' ಎಂದು ಗಂಗಾಧರಸ್ವಾಮಿ ಗಂಟಲಲ್ಲೇ ಗೊರ-ಗೊರ ಅಂದರು.

ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ತಾತ, ಕಮಲಮ್ಮ, ಭಾಷಾ, ಗೌರಾಚಾರ್, ನಮಗೆ ಅಲ್ ಕಡಿತು, ನಮಗೆ ಇಲ್ ಕಡಿತು ಅಂತ ಕಡಜದ ಬಗ್ಗೆ ದೂರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಹತ್ತುಳ ಕಚ್ಚರೆ ಪಾರ್ಟ್ ಫಿನಿಶ್' ಎಂದು ಮಹದೇವ್ ಮತ್ತೂ ಅವರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿದ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಯ್ತು, ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾಯ್ತು ಅಂತ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟ. ಆತನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಹಿಮ್ಮೇಳ ಕೊಡುತ್ತಾ ತಾತ 'ಹತ್ತಲ್ಲ ಮಾದೇವಪ್ಪ ಐದ್ ಕಚ್ಚರೆ ಸಾಕು ಅವ್ನು ತಿರಗ ಮ್ಯಾಕ್ಸೇಳ್ಳಲ್ಲ' ಎಂದರು. ಕಡಜಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಬಲಿ ಯಾರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಚನ್ನರಾಜ್ ನಗಾಡಿದರು. ಸಂಜೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮುಗಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಗೂಡು ನೋಡಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ.

ಜುಲೈ 30 ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂಟೂವರೆಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದಿದ್ದ ಚನ್ನರಾಜು ಏಳೂವರೆಗೇ ಬಂದರು. ತುಂಬಾ ಸಪ್ಪಗಿದ್ದರು. 'ಮನೇಲ್ ಜಗಳಾನೇನೀ' ಅಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ 'ಮಾದೇವ್ ವ್ಯಾಸ್ಸನ್ನು ಸುಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಂತೆ ಕಣ್ಣೇ' ಎಂದರು. ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಯಾವಾಗ ಎಂದೆ. 'ರಾತ್ರೀನೆ ಸುಟ್ಟಂತೆ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದಮೇಲೆ' ಎಂದು ತುಂಬಾ ದುಗುಡದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಅರಗಿನ ಅರಮನೆ ಥರಾ ಧಗ್ ಅಂತ ಒಂದೇ ಸಲ ಹತ್ತೊಂಡು ಉರುದೋಯ್ತಂತೆ, ಎಲ್ಲಾ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟು ಮರಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅನ್ನುತ್ತೆ ಮಾರಾಯ, ಅನ್ಯಾಯ ಆಗೋಯ್ತು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟರು.

'ಬಯೋಡೈವರ್ಸಿಟಿ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಸೆಂಟರು, ತುಂಬಾ ಸೇಪು ಅಂದ್ಯಂಡು ಬಂದು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿದ್ದು, ಒಳ್ಳೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮಾಡಿದ್ದಿ' ಅಂತಂದೆ. ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಹೇಳಲು ಮನಸ್ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೇರಿದ್ಯಾಪನಹಳ್ಳಿ ವೆಂಕಟಮ್ಮನ ಮನೆ ಊರಿನ ನಡೂಮಧ್ಯೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಡಜದ ಗೂಡು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಇತ್ತು. ಆ ಮನೆಯವರು ಕಡಜ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಲು ಶುರುಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೇಳಿದರಂತೆ, ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬಂದಾಗ ಅವರು ಗೂಡಿನ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಆ ಗೂಡಿದ್ದ ರೂಮನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹುಳುಗಳೂ ಸಹ ಯಾರಿಗೂ ಕಡಿಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದರೂ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಂದೇ ಇದ್ದದ್ದು. ರೈತರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತು ಇಬ್ಬರೂ ಮಾತಾಡಿದವು.

ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದೆ. ಗೂಡಿನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅರೆ-ಬರೆ ಸುಟ್ಟ ಹುಳುಗಳು ಕಪ್ಪಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಗೂಡು ಸುಟ್ಟಾಗ ಅದೇಲ್ಲಿ ಹೋಗಿತ್ತೋ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹುಳು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹುಡುಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮೂಸಿ ನೋಡುವುದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಹಾರಾಡುವುದು, ಕೂರುವುದು ಮಾಡಿ ಸುಯ್ಯೆಂದು ಹಾರಿಹೋಯ್ತು.

ಎಲೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಹುಳು ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನ

ಗಿ ನಿ ದೇಶದ ರೈತ ಫಾಸ್ಟೋ ಹಬಾ ತನ್ನ ಭತ್ತದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಹುಳುಗಳ ಹತೋಟಿಗೆ ಬಳಸುವ ವಿಧಾನ ಕುತೂಹಲಕಾರಿ. ಗಿನಿಯ ಅರಣ್ಯ ವಲಯದ ಬಕೌಟಾ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತ ಹಬಾ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ತಂತ್ರವನ್ನು ಕಲಿತದ್ದು ತನ್ನ ಮಾವನಿಂದ. ಭತ್ತದ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಎಲೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಹುಳುಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಅವನ ಮಾವ ಹೊಲದ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹಬಾ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಕ್ಕಳು ಅಲ್ಲೇ ಮೂತ್ರ ಹೊಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೀವ್ರ ವಿಷಕಾರಿ ಮರ (ಅದರ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹೆಸರು ಎರಿಥ್ರೋಫ್ಲೀಯಮ್ ಗಿನೀನ್‌ಸಿಸ್)ದ ತೊಗಟೆಯ ಪುಡಿ ಎರಚುತ್ತಿದ್ದ. ಅನಂತರ ಮಣ್ಣು, ಮೂತ್ರ ಮತ್ತು ಪುಡಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆರೆಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಅಮೋನಿಯದ ವಾಸನೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿತವಾದ ಎಲೆ ಕತ್ತರಿಸುವ ಹುಳುಗಳು ಆ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಬಂದು, ಮಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬೆರಸಿದ ವಿಷದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಹುಳುಗಳಿಗೆ ಚಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೇ ಮೀಟರ್ ದೂರ ಚಲಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ನಿಶ್ಚಕ್ರವಾಗಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಮರುದಿನ ಮಕ್ಕಳು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಬಂದು, ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಕೀಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೆಕ್ಕಿ, ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹೊಂಡ ಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ಹೂತು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹಬಾನಿಂದ ಈ ತಂತ್ರ ಕಲಿತಿರುವ ಅನೇಕ ರೈತರು ಇದನ್ನೇಗ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಾವರಿಯದ ಲೋಕವೊಂದಿದೆ. ಅದು ಕೀಟಗಳ ಹುಟ್ಟು-ಬದುಕು-ಸಾವಿನ ಲೋಕ. ಈ ಅದ್ಭುತ ಲೋಕವನ್ನು ಭೂಲೋಕದ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದವನು ಫೇಬರ್. ಅದನ್ನೂ ಫೇಬರನನ್ನೂ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು ಬಿ.ಎಸ್. ರುಕ್ಮಿಣಿ.

ಮಕ್ಕಳಾದ ಬಾಲು, ವಸಂತಿ ಮತ್ತು ಪುಟ್ಟ ಬಾಲಕ ಶ್ರೀನಿವಾಸನೊಡನೆ ಅವರ ಹಿರಿಯಕ್ಕ ಶ್ರೀಮತಿ ನಡೆಸುವ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಫೇಬರನ ಕೀಟಲೋಕದ ವಿಸ್ಮಯಗಳನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ ತೆರೆದಿಡುತ್ತಾರೆ.

“ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ, ನನ್ನ ಕೆನ್ನೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಹಾರೋಯ್ತು. ಕೆಂಪುದು. ಸದ್ಯ ಕಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕ, ಅದೆಂಥ ಹುಳು?” ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ “ಅದು ಕಣಜ (ಡಿಗ್ಗರ್ ವಾಸ್ತು). ಅವುಗಳ ಕಥೆ ಸೊಗಸು. ಅದು ನೆಲ ತೋಡಿ ಗೂಡು ಮಾಡುತ್ತೆ..” ಎಂಬ ಮಾತಿನೊಂದಿಗೆ ‘ಶ್ರೀಮತಿ ಕಣಜ’ ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ‘ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಜದ ಹೆಂಡತಿ ನೆಲ ತೋಡುತ್ತದೆ. ಗಂಡು ಕಣಜ ಏನೂ ಮಾಡೋಲ್ಲ. ಉಂಡಾಡಿ ಗುಂಡ? ತಾನು ಮಕರಂದವನ್ನು ಕುಡಿದು ಬದುಕಿದರೂ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾಂಸ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ತನ್ನಿಂದ ಎರಡರಷ್ಟು ಭಾರವಾದ ದೊಡ್ಡ ಜೀರುಂಡೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಗೂಡಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ಕತೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

‘ತಾಳು, ತಾಳಕ್ಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಈಗ ಗಂಡು ಕಣಜ ಕೆಲಸಾನೇ ಮಾಡೋಲ್ಲ, ಅದನ್ನ ಗೂಡೊಳಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಕಣಜ ಬಿಡೋಲ್ಲ ಅನ್ನೋದು ಫೇಬರ್ಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು? ಅವನು ನೋಡಿದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗಂಡು ಕಣಜ ಹಾಗೆ ಕಾಲ ಕಳೆದಿರಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣು ಕಣಜ ಮರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರಾನೇ ಜೀರುಂಡೆ ತಂದಿದೆ ಅಂತ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು? ಗೂಡೊಳಗೇ ಕೂತುಕೊಂಡು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ತಾನೇ ತಿಂದಿರಬಹುದು” ಎಂಬ ಬಾಲುನ ತಕರಾರಿಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಫೇಬರ್ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

‘ಫೇಬರ್ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಡುಹಿಡಿಯೋದಕ್ಕೆ ಜೀವನವನ್ನೇ ತೇಯ್ದಿದ್ದಾನೆ - ಹಗಲು, ರಾತ್ರಿ, ಚಳಿ, ಮಳೆ, ಬಿಸಿಲು ಎನ್ನದೆ ಅವುಗಳ ಜೊತೆ ಕಾಲ ಕಳೆದಿದ್ದಾನೆ. ಈಗ ನೋಡಪ್ಪ, ಕಣಜಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವಿಧ ಇವೆ...ಆದ್ದರಿಂದ ಫೇಬರ್ ತಾನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜಾತಿಯ ಕಣಜವನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಅದನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಹೋಗಿ

ಕಣಜದ ಗೂಡನ್ನು ಅಗೆದು ನೋಡಬೇಕು...ಒಂದು ಗೂಡು ಕೆದಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಲದು...ಫೇಬರ್ ನೂರಾರು ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಣಜಪ್ರವಚರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡೋದಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬೇಕಾದರೆ, ಫೇಬರ್ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಉರಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ, ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ, ಬೆಳಿಗಿನಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕಾದು ನೋಡಿರಬೇಕು..’

ಫೇಬರನ ಕುತೂಹಲ ಗುಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ ಪರಿ ಹೀಗಿದೆ: ‘(ಹೆಣ್ಣು ಕಣಜ) ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅಗೆಯೋದು ಯಾಕಿರಬಹುದು! ಅದು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಏನೋ ಜೋಪಾನ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಆ (ನೆಲದಾಳದ) ಮನೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲೆಗಿರುವ ಒಳಗಿನ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಕೆದಕಿ ನೋಡಿದ ಫೇಬರ್. ಆಹಾ, ಸಿಕ್ಕಿತು! ಐದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜೀರುಂಡೆಗಳು. ಎಲ್ಲ ಸತ್ತಿವೆ, ಸತ್ತಿವೆಯೇ? ನಿಜವಾಗಿ? ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಬಣ್ಣ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಮಾಸಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ! ಕಾಲುಗಳು ಬಿಗಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಯಾವುದರಿಂದಲೋ ಕಣಜದ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲುಗಿಸುತ್ತವೆ. ಸತ್ತರೆ ಹೀಗೂ ಮಾಡುವುದುಂಟೇ? ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಲುಗದೇ ಬಿದ್ದಿವೆ! ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರ! ಜೀವ ಇರುವ ಪ್ರಾಣಿಯ ಲಕ್ಷಣವೇ ಇದು?”

ಇದರ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಫೇಬರ್ ಭೇದಿಸಿದ್ದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ, ‘...ಹಾಗೆ ಒಂದು ದಿನ ಕಣಜಮ್ಮ ಸೊಗಸಾದ ಹೊಸ ಜೀರುಂಡೆ ತಂದಾಗ, ಫೇಬರ್ ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಇಕ್ಕಳದಿಂದ ಎಳೆದು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟ. ಅಮ್ಮಾವರು ರೇಗಾಡಿದರು.... ಕೊನೆಗೆ ಏನೂ ತೋಚದೆ (ಫೇಬರ್ ಅಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ) ಆ ಕೊಳಕು ಜೀರುಂಡೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದರು. ಆದರೆ ಆ ಜೀರುಂಡೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿದೆ! ನಾನು ಆಗಲೇ ಕೊಂದಿದ್ದೆನಲ್ಲ, ಇದೇಕೆ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದುಕೊಂಡು, ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗದೆ, ಆ ಜೀರುಂಡೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅದರ ಬೆನ್ನನ್ನು ಅಮುಕಿತು. ಅದರಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಕೀಲು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಅದುಮಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಕೊಂಡಿಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಇರಿಯಿತು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಜೀರುಂಡೆ ತೆಪ್ಪಗಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಆ ಜೀರುಂಡೆ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ಅಥವಾ ಸಾಯುವ ವರೆಗೂ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬಣ್ಣಗಡದೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ....’

ಮುಂದೇನಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಕಣಜದ ಕತೆಯನ್ನು

ಈ ರೀತಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ, ‘ಅಲುಗಾಡದೆ ಬಿದ್ದ ಜೀರುಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕಣಜ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತದೆ. ಆ ಸಣ್ಣ ಹೊಸ ಜೀವಿಗಳು, ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಮೇಲೆ, ಕುಳಿತ ಜಾಗದಲ್ಲೇ ಸಿಗುವ ಆ ರಸವತ್ತಾಗಿರುವ (ಜೀರುಂಡೆಯ) ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಕಾಲನ್ನೇ ಅಲುಗಿಸಲಾರದ ಆ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ತಮ್ಮನ್ನೇ ಕೊರೆಯುವ ಈ ಹುಳಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಆ ಕಣಜದ ಮರಿಗಳು ಜೀರುಂಡೆಯನ್ನು ಅದರ ಹೊರ ಹೊದಿಕೆಯವರೆಗೂ ಬಿಡದೆ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಮರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆದು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ರುಚಿಯಾದ ಜೀರುಂಡೆಗೆ ಸರಿದು ಬಾಯಿಡುತ್ತವೆ.’

ಹೀಗೆ ಬೂವಾಡಿ (ಸೆಗಣೆ ದುಂಬಿ)ಯ ಗುಟ್ಟು, ನವಿಲುಗಣ್ಣಿನ ಪತಂಗ (ಪೀಕಾಕ್ ಮೋತ್), ಪೈನ್ ಮರದ ದಿಬ್ಬಣಿಗರು, ಹೆಜ್ಜೆಡ (ಟರಂಟುಲ)ದ ಕಥೆ, ಸಂಗೀತಗಾರರು (ತಿತ್ತಿರಿ ಅಥವಾ ಸಿಕಾಡ) ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಫೇಬರ್ 180 ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ದಾಖಲಿಸಿದ ಕೀಟಗಳ ಬದುಕಿನ ರೋಚಕ ಕತೆಗಳನ್ನು ಸುಲಲಿತ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ.

ಪುಸ್ತಕದ ಕೊನೆಯ 30 ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಫೇಬರನ ಕತೆಯನ್ನೇ ಹಿರಿಯಕ್ಕನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಫೇಬರ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿದವನು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುಡುಗನಾಗಿದ್ದ ಫೇಬರ್ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಕೀಟಪರಿಣತನಾಗಿ ಬೆಳೆದದ್ದು ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಕತೆ. ಸೆಂಟ್ ಲಿಯಾನ್ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ 22 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1823ರಲ್ಲಿ ಅವನ ಜನನ. ಮಗುವಿಗಿಟ್ಟ ಹೆಸರು ಜೇನ್ ಹೆನ್ರಿ ಕ್ಯಾಸಿಮಿರ್. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಡು ಬಡತನ. ಹಾಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿಯ ಮಮತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಫೇಬರ್. ಆಗಲೇ ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಆದಮ್ಯ ಕುತೂಹಲ ಚಿಗುರಿತು. ಅದು ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಣಿ ಹಾಗೂ ಸಸ್ಯಗಳ ಹುಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು.

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಶಾಲೆ ಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಊರಿನ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು

ನೋಡುತ್ತಾ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಿದ್ದ. ನೋಡಿದವರು ‘ಇವನಿಗೆ ಹುಚ್ಚು’ ಎಂದು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗೊಮ್ಮೆ ಕೀಟಶಾಸ್ತ್ರದ ಪುಸ್ತಕವೊಂದನ್ನು ಕಂಡ. ಬೆಲೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳದಷ್ಟು! ಆದರೂ ಖರೀದಿಸಿದ. ಪೂರ್ತಿ ಓದಿದ. ಅನಂತರ ಕೀಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವನ ಆಸಕ್ತಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿತು.

ಕ್ರಮೇಣ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಫೇಬರ್. ಅನಂತರ ಕೀಟಲೋಕದ ತನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು “ಸೊವೆನೀರ್ ಎಂಟಮಾಲಜಿಕ್”ನ ಮೊದಲ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ. ಅದಾದ ಬಳಿಕ 218 ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಅಗಾಧ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದನ್ನು, ತಿಳಿದುಕೊಂಡದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಬರೆದ. 1915ರಲ್ಲಿ ಫೇಬರ್ ಈ ಲೋಕವನ್ನು ತೊರೆದರೂ ತನ್ನ ‘ಕೀಟಲೋಕ’ದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಅಡ್ಡೂರು ಕೃಷ್ಣ ರಾವ್

ನಾವರಿಯದ ಕೀಟಲೋಕ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿ

ಫೇಬರನ ಕೀಟಲೋಕ

ಲೇಖಕರು: ಬಿ.ಎಸ್.ರುಕ್ಮಿಣಿ
ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶನ,
ನಂ.15, “ಎನ್” ಬ್ಲಾಕ್, ರಾಜಾಜಿ ನಗರ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 10
ಮರುಮುದ್ರಣ 1999
ಪುಟ:78, ಬೆಲೆ: ರೂ.15

ಗೆದ್ದಲು ಮತ್ತು ನಿಮಟೋಡ್ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನ

ಗಿನಿ ದೇಶದ ತೌಗಿಕೌರೆ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಲು ಮತ್ತು ನಿಮಟೋಡ್ (ಮಣ್ಣಿನೊಳಗಿರುವ ಹುಳ ಗಳು)ಗಳ ಕಾಟ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಭತ್ತ, ಜೋಳದ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಹಾಳು. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು.

ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಧಾನ ರೂಪಿಸಿದವರು ಅಲ್ಲಿನ ರೈತ ತಪೋಡೆ ಕಮರ. ಅವರ ವಿಧಾನ ಮುಳ್ಳುಕಳೆಯ (ಕ್ಯಾಕ್ಟಸ್ ಲಿಯಾನ್ಸ್) ರಸದ ಬಳಕೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಕಳ್ಳಿಗಡದ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ತರಬೇಕು. ಅವುಗಳ ಸಸ್ಯರಸ ಹೊರ ಬಾರದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕು. ಇವನ್ನು ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ,

ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಹಾಕಬೇಕು. 12ರಿಂದ 24 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಿಯರಸ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಸಾಂದ್ರ ದ್ರಾವಣ ಸಿದ್ಧ. ಗೆದ್ದಲು ಹುತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ತೂತು ಮಾಡಿ, ಅದರೊಳಕ್ಕೆ ಈ ದ್ರಾವಣ ಸುರಿಯಬೇಕು. ಅನಂತರ ತೀವ್ರ ವಿಷಕಾರಿ ಮರದ (ಎರಿಥ್ರೋಫ್ಲೀಯಮ್ ಗಿನೀನ್‌ಸಿಸ್) ಎಲೆಗಳಿಂದ ಆ ತೂತನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ಈ ವಿಧಾನ ಬಳಸಿ, ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗ

ಗೆದ್ದಲು ಮತ್ತು ನಿಮಟೋಡ್ ಕಾಟ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

(ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ: ಕಳ್ಳಿಯ ರಸವು ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಗಲಬಾರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಲು ಅಥವಾ ಸ್ಪ್ರೇಯರ್‌ನಿಂದ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ವಿಷಮಿಶ್ರಣ ಸುರಿಯಬೇಕು.)

— ಅಡ್ಡೂರು

ಇದೇನು?

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಹೂವು ಯಾವುದು? ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತೆ? ತಿಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಬರೆದು/ಇಮೇಲ್ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿ. ಗೊತ್ತಾಗದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆವರೆಗೆ ಕಾಯಿರಿ!

ನವಂಬರ್ ಸಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ : ಕಾಫಿ ಹೂ. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕಳಿಸಿದವರು: ವಿನುತ ಎಂ.ವಿ. ಮತ್ತು ಅಬು ಧಾಬಿಯಿಂದ ಗುರುರಾಜ್ ಎಚ್.

ಎರಡೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ...
 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2, 2009ರ ಬಿರುಸಿನ ಮಳೆಗೆ ಕಾರವಾರ ಹತ್ತಿರದ ರುರಿವಾಡದಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡವೊಂದು ಕುಸಿಯಿತು. ಎರಡೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಮನೆಗಳು ಮಣ್ಣಿನಡಿ ಸಮಾಧಿ. ಅಶಾನಕ್ ಸತ್ತವರ(19) ಶವಗಳನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆಯಲು ರಕ್ಷಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಹರಸಾಹಸ. ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ನೆರೆದ ಜನ ಸಮೂಹ. ಭಯಭೀತರಾಗಿ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಗುಲೇ ಹೊರಟ ಜನ. ಇಲ್ಲಿವೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕತೆ ಹೇಳುವ ಪೋಟೋಗಳು.

ಚಿತ್ರ-ಬರಹ: ವಸಂತ ಭಟ್

ಎಚ್ ಎಸ್ ವಿಶ್ವನಾಥ್
ಕಾರ್ಟೂನ್

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ನನ್ನನ್ನು ಚಿನ್ನಾ ಅಂತ ಕರೆಯೋದನ್ನ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ...